

Yhdessä parempia?

Nuorisotilojen ja kirjastojen sijoittaminen saman katon alle

Tytti Kankaristo

Examensarbete för Samhällspedagog (YH)-examen

Utbildningsprogrammet för Medborgaraktivitet och ungdomsarbete

Åbo 2011

OPINNÄYTETYÖ

Tekijä: Tytti Kankaristo

Koulutusohjelma ja paikkakunta: Kansalaistoiminta ja nuorisotyö, Turku

Ohjaaja: Carolina Silin

Nimike: Yhdessä parempia? Nuorisotilojen ja kirjastojen sijoittaminen saman katon alle

Päivämäärä 16.9.2011

Sivumäärä 37

Liitteet 1

Tiivistelmä

Opinnäytetyö käsittelee nuorisotilojen ja kirjastojen sijoittamista saman katon alle Turussa. Tarkoituksena on selvittää henkilökunnan ajatuksia ja kokemuksia nuorisotilan ja kirjaston yhteensijoittamisesta. Työssä tutkitaan, miten he ovat kokeneet muutokset toiminnassa ja omassa työssään. Tavoitteena on saada selville, onko yhteensijoittaminen henkilökunnan mielestä suositeltavaa ja mitä se pitää sisällään. Opinnäytetyön toimeksiantajana toimii Turun kaupungin nuorisotoimi.

Tutkimusmetodina käytetään puolistrukturoitua haastattelua. Prosessin aikana haastateltiin yhteensä kuutta henkilöä: jokaiselta yhteensijoitetulta toimipisteeltä yhtä nuorisotyöntekijää ja yhtä kirjastotyöntekijää. Tutkimusotteena on fenomenologia, jossa pyritään näkemään ilmiö tutkittavan näkökulmasta ja kuvaamaan se niin kuin tutkittava sen kokee. Teoreettisena viitekehyksenä käytetään moniammatillisuutta, jonka avulla tulkitaan tuloksia.

Ennen saman katon alle sijoittamista koettiin ristiriitaisia tunteita tulevasta, koska kirjaston ja nuorisotilan toimintamenetelmät ja asiakaskunnat eivät vaikuttaneet kohtaavan. Moniammatillisuus ja yhteistyö kaiken kaikkiaan koetaan sujuneen ongelmitta. Yhteistyö on mahdollistanut monia asioita, mikä mielletään hyväksi asiaksi. Yhteensijoittaminen on Turussa onnistunut oikean asenteen ja suunnittelun avulla, sen myötä henkilökunta kokee kävijämäärien lisääntyneen ja erityisesti kirjastojen imagon parantuneen.

Kieli: Suomi Avainsanat: yhteensijoittaminen, moniammatillinen yhteistyö, nuorisotila, kirjasto

EXAMENSARBETE

Författare: Tytti Kankaristo

Utbildningsprogram och ort: Medborgaraktivitet och ungdomsarbete, Åbo

Handledare: Carolina Silin

Titel: Bättre tillsammans? Ungdomsgårdars och biblioteks placering under samma tak

Datum 16.9.2011

Sidantal 37

Bilagor 1

Sammanfattning

Examensarbetet handlar om ungdomsgårdars och biblioteks placering under samma tak i Åbo. Syftet är att redovisa personalens tankar och erfarenheter gällande samlokalisering. I examensarbetet studeras hur personalen upplever ändringar i verksamheten och i sitt eget arbete. Målet är att ta reda på hur personalen upplever placeringen under samma tak och vad allt detta innebär. Uppdragsgivaren för examensarbetet är Åbo stads ungdomscentral.

Som metod har använts kvalitativt halvstrukturerad intervju. Under processen intervjuades sammanlagt sex personer: en biblioteksarbetare och en ungdomsarbetare från varje ställe, där samlokaliseringen har skett. Som forskningsansats fungerar fenomenologi, som försöker beskriva upplevelsen av ett fenomen så som den visar sig hos informanterna. Mångprofessionalismen fungerar som teoretisk referensram för arbetet och via den försöks resultaten tolkas.

Innan placeringen under samma tak upplevde de intervjuade motstridiga tankar angående organisationernas olika verksamhet och kunderna. Mångprofessionellt samarbete och samarbetet överlag har skett utan större problem. Det upplevs som givande och samarbetet har ökat möjligheter till utveckling. Allt som allt upplevs placeringen under samma tak som positiv. Samlokaliseringen har lyckats i Åbo men det kräver rätt attityd och god planering av personalen. Personalen upplever att kundantalet har ökat och speciellt bibliotekets imago har förbättrats via samlokaliseringen.

Språk: Finska Nyckelord: samlokalisering, mångprofessionell samarbete, ungdomsgård, bibliotek

Sisällys:

1 Johdanto.....	1
1.1 Työn tausta, tarkoitus ja tavoitteet.....	2
1.2 Ongelman asettelu.....	3
1.3 Keskeiset käsitteet.....	4
1.4 Metodi ja tutkimusote	5
1.5 Työn rakenne ja teoreettinen viitekehys	6
1.6 Aikaisemmat tutkimukset	6
2 Moniammatillisuus.....	8
3 Kirjastojen ja nuorisotilojen toiminta.....	12
3.1 Nuorisotilatoiminta	12
3.1.1 Nuorisotilat Turussa	13
3.2 Kirjastotoiminta	14
3.2.1 Kirjastot Turussa	15
3.3 Yhteensijoittaminen Turussa	16
4 Haastattelu tutkimusmetodina.....	17
4.1 Fenomenologia.....	18
4.2 Haastatteluaineiston analyysi.....	19
4.3 Haastateltavien valinta ja haastattelutilanteet	20
5 Haastattelujen tuloksia: Kirjaston ja nuorisotilan yhteensijoittaminen.....	23
5.1 Ennakko-odotukset	23
5.2 Kävijäkunta	25
5.3 Moniammatillisuus ja yhteistyö.....	26
5.4 Tilat.....	29
5.5 Ajatuksia yhteensijoittamisesta.....	29
5.5.1 Toisin olisi voitu toimia.....	30
5.5.2 Voimaa yhteistyöstä	32
6 Pohdinta.....	33
Lähteet	
Liitteet	

1 Johdanto

Ystävyyttä yli rajojen on erityisesti partiolaisten käyttämä sanonta. Kirjaston ja nuorisotilan yhteensijoittaminen on erilaisten rajojen ylittämistä niin tilaratkaisujen, asiakaskunnan kuin työntekijöidenkin osalta. Vuosina 2010–2011 on Turun kaupunki sijoittanut Ilpoisten, Jyrkkälän ja Lausteen lähiöiden kirjastot ja nuorisotilat saman katon alle.

Nuorisolain mukaan nuorisotyö kuuluu kunnan tehtäviin (Nuorisolaki 7§ 27.1.2006/72 [viitattu 5.8.2001]). Lain tavoitteena on nuorten kasvun ja itsenäistymisen tukeminen, aktiivisen kansalaisuuden edistäminen, sosiaalinen vahvistaminen sekä kasvu- ja elinolojen parantaminen (Nuorisolaki 1§ 27.1.2006/72 [viitattu 5.8.2011]). Nuorisotilat ovat perinteisesti vapaa ja avoin kohtaamispaikka nuorille heidän vapaa-aikanaan. Tilassa pelataan, kuunnellaan musiikkia, katsotaan televisiota ja oleskellaan kavereiden kanssa. Hiljaa ei tarvitse olla.

Kirjastolain mukaan kirjastojen tavoitteena on: *”Edistää väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen sekä elinikäiseen oppimiseen.”* Myös niin virtuaalisten kuin vuorovaikutteisten verkkopalvelujen ja niiden sivistyksellisen sisällön kehittyminen ovat kirjastoiminnan tavoitteina (Kirjastolaki 2§ 4.12.1998/904 [viitattu 5.8.2011]). Mielikuva kirjastosta on usein täysin erilainen kuin nuorisotilasta. Kenties rauhallinen tunnelma, kuiskailu ja täydet kirjahyllyt ovat ensiajatuksia kirjastosta. Kirjastot ja niiden työntekijät palvelevat kaikenikäisiä ihmisiä, kun taas nuorisotyöntekijöiden pääasiallinen asiakaskunta on lapset ja nuoret. Opinnäytetyössäni yritän selvittää, miten näiden kahden erilaisen organisaation yhteensijoittaminen on henkilökunnan kokemuksen perusteella sujunut, mitä muutoksia se on tuonut ja onko yhteistyö kenties avain kohti parempaa huomista.

1.1 Työn tausta, tarkoitus ja tavoitteet

Olen työskennellyt lähes koko opiskelujeni ajan Ilpoisten nuorisotilassa. Joulukuussa 2010 nuorisotila siirrettiin koulun ja kirjaston kanssa samaan rakennukseen, Ilpoisten monitoimitaloon. Tämä kirjaston ja nuorisotilan yhteensijoittaminen oli Turun kaupungin kolmas, Jyrkkälässä ja Lausteella yhteensijoittamiset olivat tapahtuneet hieman aiemmin. Kun itse kuulin ensimmäisen kerran tulevasta yhteensijoittamisesta, olivat ajatukseni hyvin ristiriitaiset. Opiskelujen aikana olen oppinut paljon moniammatillisuuden hyvistä puolista, mutta nuorisotilan äänien ja toiminnallisuuden vieminen lähelle kirjaston rauhallisuutta mietitytti molempien asiakaskuntien puolesta. Lopulta muuton aika tuli ja pian toiminta pääsi uuteen alkuun. Päätin kirjoittaa opinnäytetyöni kirjastojen ja nuorisotilojen yhteensijoittamisesta. Toimeksiantajana minulla on Turun kaupungin nuorisotoimi.

Alun perin ajatuksenani oli tutkia ilmiötä laajemmin, mutta koska Turussa yhteensijoittaminen oli tapahtunut jo kolmessa eri lähiössä, ajattelin saavani opinnäytetyöni kannalta riittävän otoksen jo näiden paikkojen työntekijöiden haastatteluista. Toivoin tulevien tulosten olevan suuntaa-antavia joko yhteensijoittamisen puolesta tai vastaan. Kevään aikana toimin sijaisena Ilpoisten nuorisotilalla, joten olen saanut itsenkin nähdä ja kokea kirjaston ja nuorisotilan yhteensijoitettua työskentelyä. Pyrin kuitenkin jättämään omat mielipiteeni ja kokemukseni tutkimuksen ulkopuolelle.

Työn tarkoituksena on selvittää henkilökunnan ajatuksia ja kokemuksia nuorisotilan ja kirjaston yhteensijoittamisesta. Tutkin, miten työntekijät kokevat mahdolliset muutokset toiminnassa ja omassa työssään, kun nuorisotila ja kirjasto on sijoitettu saman katon alle. Turussa Ilpoisten, Jyrkkälän ja Lausteen lähiöiden kirjastot ja nuorisotilat ovat yhteensijoitettu kaikki hieman eri tavoin, mutta lähes samaan aikaan.

Tavoitteenani on saada selville, onko yhteensijoittaminen henkilökunnan mielestä suositeltavaa ja mitä kaikkea siihen sisältyy. Pyrin myös saamaan esille kokemusten erilaisuuden kirjaston henkilökunnan ja nuorisopuolen työntekijöiden vastauksissa. En pyri avaamaan käsitettä vapaa-aika, enkä sen syvemmin paneudu myöskään nuorisotilojen tai kirjastojen historiaan. Osa tutkittavista kohteista on osa suurempaa yhteistyötä ja moniammatillisuutta sijaintinsa perustella (koulun kanssa sama rakennus), mutta keskityn

työssäni vain nuorisotilojen ja kirjastojen yhteensijoittamiseen. Kirjoitan nykyhetkestä ja pyrin myös herättämään ajatuksia tulevaisuudesta. Tavoitteeni tulen toteuttamaan haastatteluiden sekä Internet- ja kirjallisuuslähteiden avulla.

1.2 Ongelman asettelu

Tutkimuksessani pyrin selvittämään, miten kirjastojen ja nuorisotilojen henkilökunta on kokenut kahden eri organisaation sijoittamisen saman katon alle ja mitä yhteistyö on tuonut tullessaan. Tutkimuskysymykseni on: Miten kirjastotyöntekijät ja nuorisotyöntekijät ovat kokeneet kirjaston ja nuorisotilan yhteensijoittamisen?

Haastatteluissa esittämäni kysymykset voi pääasiallisesti sijoittaa seuraavien teemojen sisään:

- Odotukset ennen ja jälkeen yhteensijoittamista
- Muutokset asiakaskunnassa, toiminnassa ja omassa työssä
- Yhteistyö ja sen kehittäminen
- Mahdolliset vastoinkäymiset
- Tulevaisuus

1.3 Keskeiset käsitteet

Seuraavassa avaan lukijalle keskeisimpiä käsitteitä, joita tulen tekstissäni käyttämään. Osa käsitteistä on moniselitteisiä ja niitä voidaan käyttää eri yhteyksissä eri tarkoituksiin. Tämän vuoksi haluan selventää, mitä tekstissäni kyseisillä käsitteillä tarkoitan. Joukossa on myös käsite, jonka itse olen määritellyt, koska mielestäni sopivaa sanaa en aiemmista tutkimuksista tai lähdekirjallisuudesta löytänyt.

Nuorisotila/-talo: Turun kaupungilla on sekä nuorisotiloja, että nuorisotaloja. Ilpoissa ja Lausteella toimii nuorisotila, Jyrkkälässä nuorisotalo. Kemppaisen mukaan (1999, s. 39-40) nuorisotalot on tarkoitettu ensisijaisesti nuorten omaa toimintaa varten, kun taas nuorisotilat voivat olla myös monitoimitiloja, joita käyttävät erilaiset järjestöt varhaisnuorista eläkeläisiin. Itse hahmotan eron tilan ja talon välille rakennuksen perusteella, jos nuorison ”vapaa-aikapaikka” on esimerkiksi koulun kanssa samassa rakennuksessa, kutsuisin sitä nuorisotilaksi, enkä taloksi. Jos taas paikka on erillinen talo, jossa toki voi toimia myös esim. iltapäiväkerho, mutta nuorison puoli on ns. hallitseva, kutsun sitä nuorisotaloksi. Tekstissäni tulen kuitenkin pääasiallisesti kutsumaan sekä nuorisotiloja, että nuorisotaloja *nuorisotiloiksi*.

Kirjasto: Opinnäytetyössäni kirjastolla tarkoitan yleistä kirjastoa, joka tarjoaa pääasiassa maksuttomia peruspalveluita kaikille asiakkaille. En ole perehtynyt erityiskirjastoihin, koska ne eivät oleellisesti liity tutkimukseeni.

Yhteensijoittaminen: Yhteensijoittamisella tarkoitan eri toimijoiden (tässä tapauksessa kirjaston ja nuorisotilan) sijoittamista ns. samaan tilaan, saman katon alle (ruotsiksi vastaava sana on samlokalisering). Ilpoissa ja Lausteella nuorisotila ja kirjasto toimivat koulun kanssa samassa rakennuksessa, Jyrkkälässä kirjasto sijoitettiin monitoimitaloon, nuorisotalon osaan.

Moniammatillinen yhteistyö: Moniammatillisuutta vaaditaan nykyään lähes kaikilta ihmisten parissa työskenteleviltä asiantuntijoilta ja auttajilta, se on myös nostettu ammatilliseksi hyveeksi, jota pyritään kehittämään (Vehviläinen 2002, s. 13). Tässä opinnäytetyössäni moniammatillisuudella tarkoitan eri hallintokuntien alla työskentelevien, erilaisen koulutuksen saaneiden, henkilöiden välistä yhteistyötä, päivittäisestä määrittelemättömästä kanssakäymisestä määriteltyihin yhteistyöprojekteihin ja kaikkea siltä väliltä. Haastatteluvaiheessa en määritellyt haastateltaville käsitettä *moniammatillinen yhteistyö*, joten he ovat vastanneet niin kuin itse asian entuudestaan kokevat.

1.4 Metodi ja tutkimusote

Olen valinnut tutkimusmenetelmäksi laadullisen eli kvalitatiivisen tutkimuksen, koska haluan nimenomaan saada selville ihmisten kokemuksia tietystä asiasta. Metsämuurosen (2006, s. 88) mukaan laadullinen tutkimus soveltuu erityisen hyvin, kun halutaan tietää mm. tietyissä tapahtumissa mukana olleiden yksittäisten henkilöiden merkitysrakenteista.

Aineistonkeruumenetelmänä on puolistrukturoitu haastattelu. Puolistrukturoidussa haastattelussa haastattelijalla on etukäteen valitut teemat ja hän muodostanut osan kysymyksistä. Se, että kaikkia kysymyksiä ei ole valmiiksi suunniteltu, antaa vapauden kysyä lisää ilmitulleista asioista ja kysymysten järjestystä sekä sanamuotoja voi tarvittaessa vaihtaa (OK-opintokeskus 11.8.2011). Haastattelin kaiken kaikkiaan kuutta henkilöä, joista puolet oli kirjastotyöntekijöitä ja puolet nuorisotyöntekijöitä.

Tutkimusotteena käytän fenomenologista tutkimusta. Laadullisessa tutkimushaastattelussa fenomenologia pyrkii selvittämään haastateltavan tapaa ymmärtää ja kokea elinmaailmansa. Fenomenologiassa pyritään tutkimaan ja kuvaamaan ilmiön kokemusta niin kuin se tutkittavalle ilmenee (Kvale 1997, s. 54).

1.5 Työn rakenne ja teoreettinen viitekehys

Käytän moniammatillisuutta teoreettisena viitekehystenäni ja tämä vuoksi käsittelen aihetta työn toisessa luvussa. Kolmannessa osassa kerron lyhyesti, mitä nuorisotilatoiminta on ja sen jälkeen, miten se on Turussa toteutettu. Luvussa kerron myös hyvin tiivistetysti kirjastotoiminnasta, samaan tapaan kuin nuorisotiloista. Lopuksi vielä lyhyt kuvaus siitä, miten yhteensijoittamisiin Turussa päädyttiin.

Neljännessä luvussa kerron haastattelusta tutkimusmetodina ja tarkemmin fenomenologisesta tutkimusotteestani. Käsittelen myös haastatteluaineiston analyysiä ja suorittamiani haastatteluja. Viides luku on haastattelujen tulokset. Ne olen jakanut seuraavien alaotsikoiden alle: ennako-odotukset, kävijäkunta, moniammatillisuus ja yhteistyö, tilat ja ajatuksia yhteensijoittamisesta. Kuudennessa eli viimeisessä luvussa tulkiten tuloksia tuoden esille myös tulevaisuusperspektiivin sekä teen pientä vertailua kahteen muuhun hieman samankaltaiseen työhön.

Teoreettisena viitekehystenä käytän *moniammatillista yhteistyötä*, jota käsittelen aiheena luvussa kaksi, kuten jo aiemmin mainitsin. Teoreettisena viitekehystenä tuon moniammatillisen yhteistyön esille vasta analyysiosuudessa, koska fenomenologisessa tutkimuksessa tutkijalta edellytetään, ettei hänen käytä ennalta asetettuja määritelmiä, odotuksia tai teoriakehikkoja, jotta tutkittavaa ilmiötä voidaan lähestyä avoimesti.

1.6 Aikaisemmat tutkimukset

Vastaavanlaista tutkimusta kirjaston ja nuorisotilan yhteensijoittamisesta ei ole tietääkseni tehty, mutta aiheeseen liittyviä ja hieman samantapaisia tutkimuksia löytyy niin Suomesta kuin Ruotsista. Aion opinnäytetyössäni hieman vertailla näissä kahdessa tutkimuksessa ilmitulleita tuloksia omiin tuloksiini.

Petri Koukkari (2010) on kirjoittanut opinnäytetyön *Matkalla Ritaharjun monitoimitaloon, yhdessä parempi?*, joka käsittelee monitoimitalon ohjaus- ja suunnitteluryhmäläisten ajatuksia kohti moniammatillista yhteistyötä ja ajatusten mahdollista muutosta prosessin aikana. Hän haastatteli kirjasto-, opetus- ja nuorisotoimen työntekijöitä. Koukkari on

mielestäni keskittynyt enemmän moniammatillisuuteen kun taas minun painopisteeni on yhteensijoittaminen kokemukset kokonaisuudessaan. Koukkarin tutkimustulosten mukaan moniammatillisesti tiivis yhteistyöryhmä tarvitsee tuen ja hyväksynnän selkeältä johdolta. Työryhmissä pystyttiin hyödyntämään eri ammattiryhmien vahvuuksia. Ohjaus- ja suunnitteluryhmien nimeäminen pitää tehdä ajoissa ja mukana on hyvä olla virkamiesten lisäksi myös arjen ammattilaisia, jotka tulevat itse työskentelemään monitoimitalossa.

Ruotsissa esimerkiksi Britt Dahlström (2000) on kirjoittanut maisterintyössään ”*Stå mellan hyllorna och kramas. Bibliotekariers attityder till ungdomars biblioteksanvändning och läsning*” ”Brosbyn” kirjastosta. Hän haastatteli kirjastotyöntekijöitä, nuorisotyöntekijöitä ja nuoria nuorten kirjaston käyttöön ja lukemiseen liittyen. Hänen työnsä pääpaino on kirjastotyöntekijöiden asenteet nuorten kanssa työskentelystä. Hänen haastattelukysymyksensä ovat suuressa määrin samankaltaiset omieni kanssa, vaikka minä tutkin yhteensijoittamista, enkä varsinaisesti kirjaston käyttöä ja lukutottumuksia. Vastauksista selvisi, että nuoret tulevat mielellään kirjastoon rauhoittumaan ja lukemaan lehtiä ja kirjoja, kun taas nuorisotilalla elämä on aktiivisempaa, esimerkiksi salibandyn pelaamista. Nuoret ovat pääasiassa melko tyytyväisiä kirjastoon, osa toivoi suurempia tiloja ja omalla äidinkielellä kirjoitettua aineistoa. Tuloksista kävi myös ilmi, että nuorisotilan sijoittaminen kirjaston yhteyteen koettiin positiivisena asiana suurempien tilojen vuoksi ja kirjastotyöntekijöiden ei enää iltaisin tarvinnut työskennellä yksin. Kirjastoympäristössä olemista pidettiin myös hyvänä nuorille, vaikka he varsinaisesti kirjoja eivät paljon lukeneetkaan.

2 Moniammatillisuus

Nykymaailma on niin kehittynyt ja moniulotteinen, ettei perinteinen yhden alan tietous enää riitä kovin pitkälle. Ihmisten on siis kehitettävä itseään ja opittava koko ajan uutta ympäröivästä maailmasta. Tämä on helpompaa, jos tekee yhteistyötä muiden kanssa. Øvretveitin (1995, s. 77) mukaan ihmiset luovat kumppanuuksia ilman virallisia sopimuksia, koska heillä on yhteiset edut tai arvot. Toisaalta yhteistyökykyä on tarvittu jo ihmisen kehityshistorian alkutaipaleella, aikaisemmin tavoite on useimmiten ollut selkeämpi, esimerkiksi joen ylitys tai villipedosta selviäminen. Kehittyneessä maailmassa ei tavoitetta ole aina yhtä helppoa havaita (Isoherranen 2004, s. 13).

Kehitys edellyttää muutosta ja ihmisen yhteistoiminnan muuttumista voidaan kuvata eri käsittein. Moniammatillisen yhteistyön käsite vakiintui käyttöön Suomessa 1990-luvulla. Käsite on vieläkin epämääräinen ja sitä voidaan tarkastella monesta eri näkökulmasta (Isoherranen 2004, s. 13, 2008, s. 33). Moniammatilliseksi yhteistyöksi kutsutaan asiakaslähtöistä, mahdollisesti eri organisaatioista tulevien, useiden asiantuntijoiden yhteistyötä (Isoherranen 2008, s. 29).

Vehviläisen (2002, s. 42) mukaan moniammatillinen yhteistyö mahdollistaa voimavarojen eli resurssien tehokkaan käytön ja asiantuntijatiedon kierrätyksen. Näin pystytään säästämään sekä rahaa, että aikaa. Tutkimuskohteissani moniammatilliseen yhteistyöhön, tai yhteistyöhön ylipäätään, ryhdyttiin resurssien tehokkaamman käytön vuoksi.

Erityisesti moniammatillisessa yhteistyössä työtovereilla on erilaisia arvostuksia, maailmankatsomuksia ja ihmiskuvia ja nämä kaikki ovat ryhmän resursseja, koska myös asiakkaat ovat erilaisia taustoiltaan. Kun pidetään itsestään selvyytensä pyrkimystä hyvään vuorovaikutukseen asiakkaiden kanssa (Isoherranen 2008, s.58), takaa mielestäni moniammatillinen yhteistyö sille paremmat puitteet.

Moniammatillisen yhteistyön perusasiaksi voi sanoa uusien näkökulmien saamisen ja tiedon laajentumisen, kun toimijat tuovat oman alueensa tiedon yhteiseen pöytään (Vehviläinen 2002, s. 51). Kirjastojen ja nuorisotilojen asiakaskunnat eivät pääasiassa ole yhteneviä, mutta molemmilla on varmasti tietotaitoa toistenkin hyödyksi. Paanasen (henkilökohtainen tiedonanto 16.8.2011) mukaan yhteensijoittamisella pyritään myös kokoamaan koko alueen ihmiset samaan paikkaan, alueen keskukseen, jossa eri-ikäiset asukkaat ja erilaiset toimijat kohtaisivat toisensa.

Isoherrasen (2008, s. 100) mukaan uuteen työyhteisöön tullessaan uusi henkilö omaksuu hyvin nopeasti siellä vallitsevan kulttuurin, ryhmän yleiset toiminta- ja vuorovaikutustavat, arvot ja asenteen kyseenalaistamatta niitä.

Moniammatillisen yhteistyön ryhmissä työnjako on tärkeä näkökulma, koska näin jokainen tekee sen, minkä osaa parhaiten ja työnjaossa on vähemmän samankaltaisia tehtäviä. Yhteistyöhön suuntautuneissa ryhmissä poissaoloja on yleensä vähemmän ja työtyytyväisyys suurempi. Pitkän yhteistyön tuloksena syntyneet luotettavat ja tukevat ihmissuhteet helpottavat yhteistyötä ja tuovat tutkimusten mukaan jopa suojaa työstressiä vastaan (Isoherranen 2008, s. 56).

Ryhmät, jotka työskentelevät yhdessä käyvät läpi tietynlaisia kehitysvaiheita (Isoherranen 2008, s. 106). Isoherrasen kokemuksen mukaan moniammatillisten tiimien kehitysprosesseissa on ollut havaittavissa samankaltaisia kehitysvaiheita kuin ryhmän kehitysprosessissa. Alun perin Tuckmann on luonut kehitystieteellisen mallin ryhmän kulun prosessista ja nyt Isoherranen on tehnyt eräänlaisen sovelluksen Tuckmannin perusmallista. Uudessa mallissa korostuvat kuitenkin selvästi roolien, työorientaation, jäsenyyden ja johtajuuden uudenlainen määrittely. Isoherrasen mukaan moniammatilliset tiimit eivät kuitenkaan aina kehity vaihe vaiheelta teoreettisten mallien mukaan (Isoherranen 2008, s. 107-108). Seuraavassa tiivistetty kuvaus ryhmän kehitysprosessista Isoherrasen mukaan (2008, s. 109):

- Muotoutuminen: Tilanne on uusi, jännittävä, outo ja jopa vähän ahdistava. Tässä vaiheessa yritetään selvittää tehtävää ja sääntöjä sekä etsitään yhteistä toimintatapaa. Yleensä johtajalta/ohjaajalta odotetaan löytyvän ohjeita vielä epäselvään tilanteeseen ja näin hänen roolinsa on keskeinen.
- Kuohuminen: Jäsenet reagoivat tehtävään ja johtamiseen. Johtajaan kohdistetaan kritiikkiä ja ohjeita vastaan saatetaan kapinoida. Saattaa syntyä alaryhmiä ja niiden välisiä ristiriitoja.
- Normittaminen: Tunteita ja näkemyksiä ilmaistaan ilmapiirin selkeytymisen jälkeen rakentavasti ja avoimesti, koska jännitykset on nyt tiedostettu ja käsitelty. Pyritään yhteisiin ratkaisuihin ja huomataan ryhmän jäsenten tuen merkitys. Muodostetaan normit, joita tarvitaan onnistuneeseen tehtävän suorittamiseen.
- Suorittaminen: Energia käytetään tehokkaasti tehtävän suorittamiseen, kun normisto ja keskinäiset ihmissuhteet ovat kunnossa.
- Lopettaminen: Työ on saatu tehtyä ja näin mahdollistuu ryhmän tunteiden vaihto, palautteen saaminen ja antaminen, saavutusten juhlistaminen sekä oppimisen tarkastelu. Myös jatkuvasti yhdessä toimivissa ryhmissä tiettyjen tehtäväkokonaisuuksien jälkeen työ on saatu päätökseen.

Luettuani Isoherrasen (2004, s. 20-21) keräämiä, kuuden eri henkilön (Payne 2000, Sullivan 1998, Øvretveit 1995, Laaksonen-Heikkilä 1997, Lochardt-Wood 2000, Kenny 2002), määritelmiä moniammatillisesta yhteistyöstä, muodostin näiden perusteella oman määritelmäni. Mielestäni moniammatillinen yhteistyö on: vähintään kahden eri ammattiryhmän edustajien tietotaidon yhdistäminen, niin, että osapuolet jakavat tietonsa yhteisen päämäärän saavuttamiseksi, yleensä asiakkaan parhaan edun mukaisesti.

Isoherrasen (2004, s. 14) mukaan moniammatillisessa yhteistyössä korostuvia yleisiä käytännön näkökulmia on viisi: asiakaslähtöisyys, vuorovaikutustietoinen yhteistyö, tiedon ja eri näkökulmien kokoaminen yhteen, rajojen ylitykset sekä verkostojen huomioiminen. Nämä viisi kohtaa korostuvat moniammatillisessa yhteistyössä erilaisista työympäristöistä huolimatta. Johdannossa toin esiin nuorisolain tavoitteet: nuorten kasvun ja itsenäistymisen tukeminen, aktiivisen kansalaisuuden edistäminen, sosiaalinen vahvistaminen sekä kasvu-

ja elinolojen parantaminen. Mielestäni myös kirjastohenkilökunta pystyy näitä tavoitteita työssään toteuttamaan ja luultavasti tiedostamattaan toteuttavatkin. Kirjastolaissa puolestaan puhutaan väestön yhtäläisten mahdollisuuksien edistämisestä sivistykseen, kirjallisuuteen ja taiteen harrastukseen, jatkuvasta taitojen, tietojen ja kansalaisivalmiuksien kehittämisestä, kansainvälistymisestä ja elinikäisestä oppimisesta. Nuorisotyöntekijä voi myös omalta osaltaan lapsille ja nuorille pyrkiä kirjastolaissa mainittuja asioita toteuttamaan nuorisotilan toiminnoissa. Yritän sanoa, että mielestäni nämä kaksi lakia sisältävät paljon samankaltaisia kohtia, ja näin kirjaston ja nuorisotilan henkilökunnan moniammatillisella yhteistyöllä on jo alun perin hyvä lähtökohta. Näin ollen mahdollinen este kirjastojen ja nuorisotilojen moniammatilliselle yhteistyölle ei ole laissa määriteltyjen tavoitteiden erilaisuus, vaan haluttomuus yhteistyöhön.

3 Kirjastojen ja nuorisotilojen toiminta

Ensimmäiset yleiset kirjastot syntyivät 1800-luvun alun tienoilla, kun porvaristo ja virkamiehet ryhtyivät hankkimaan itselleen tarpeellista ja hyödyllistä luettavaa (Lehväslaiho 1987, s. 11). Yhdistyneiden kansakuntien kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestö UNESCO:n vuoden 1972 julistuksessa sanottiin yleisten kirjastojen tarkoituksesta, merkityksestä ja tehtävistä seuraavia seikkoja: Yleinen kirjasto on kulttuurin, kasvatuksen ja informaation demokraattinen laitos. Sen avulla muistiinmerkityt ihmisajatukset, ideat sekä ihmisten luomat mielikuvitusilmaisut saadaan kaikkien ulottuville. Yleisen kirjaston tulee suhtautua asioihin positiivisesti ja aktiivisesti, osoittaa palvelujensa arvo ja edistää niiden hyväksikäyttöä. Sen tehtävänä on välittää ideoita ja tietoa, niiden ilmaistusta muodosta riippumatta (Lehväslaiho 1987, s. 12-13). Vaikka määritelmä on jo lähes 40 vuotta vanha, näkyy siinä mielestäni kirjaston perusidea.

Suomessa nuorisotiloja on lähes jokaisessa kunnassa ja suuremmissa kaupungeissa myös lähiöistä löytyy usein oma nuorisotilansa. Tilat on tarkoitettu pääasiallisesti nuorten omaa toimintaa varten, mutta niitä vuokrataan myös järjestöjen käyttöön (Kemppinen 1999, s. 39). Ensimmäinen ns. nuorisotila avattiin Helsinkiin 1957, jotta toreilla häiriköivä nuoriso saatiin valvovan silmän alle (Kemppinen 1999, s. 40-41).

3.1 Nuorisotilatoiminta

Nuorisotiloilla oleva *avoin toiminta* tai avointen ovien toiminta on toimintaa, johon kaikilla nuorilla on yhtäläinen mahdollisuus osallistua. Tavoitteena on pitää mukaan tulemisen kynnys matalana. Tiloilla järjestetään myös kerhotoimintaa, kuten kokkikerho, askartelukerho tai sählykerho. Merja Kylmäkoski painottaa kirjoituksessaan *Eteinen, vessa, keittokomero ja huone – niistä on nuorisotila tehty* (Kylmäkoski 2007, s. 395) avointen ovien käsitteen olevan vanhentunut ja *tilatyö* käsitteen kuvaavan paremmin ja tarkemmin nykyaikaista nuorisotilatyötä. Kylmäkosken mukaan nuoren ja työntekijän kokonaisvaltainen kohtaaminen ja nimenomaan nuoren elämäntilanteen tukeminen

selittyvät paremmin *nuorisotilatyöllä*. Kasvattajan rooli korostuu myös perinteisen kuuntelemisen ja läsnäolon rinnalle uuden käsitteen myötä.

Vaikka nuorisotiloilla järjestettävään toimintaan osallistumiseen on pyritty saamaan mahdollisimman matala kynnys, on joihinkin toimintoihin alettu 1990-luvulta lähtien keräämään maksuja (Kemppinen 1999, s. 41). Monessa kunnassa on otettu käyttöön maksullinen nuorisokortti. Kylmäkosken tekstistä käy ilmi, että vaikka maksu olisi kuinka pieni, voi osa nuorista jäädä tulematta sen takia (Kylmäkoski 2007, s. 401)

3.1.1 Nuorisotilat Turussa

Turussa nuorisotilojen toiminta on suunnattu ensisijaisesti 7-18-vuotiaille lapsille ja nuorille. Nuorisotila on paikka, jossa voi pelailla esimerkiksi konsolipelejä tai perinteisiä lautapelejä, puuhailla ja oleilla yhdessä muiden nuorten sekä ohjaajien kanssa. Avoimen toiminnan lisäksi järjestetään kerhoja, retkiä, leirejä, teemapäiviä ja muuta toimintaa (Turun kaupunki 2011b). Ohjaajina nuorisotiloissa toimivat nuorisotyöntekijät, joita on pääsääntöisesti kaksi (Paananen, K., henkilökohtainen tiedonanto 16.8.2011).

Turun Nuorisoasiainkeskus tarjoaa nuorille monipuolista toimintaa ja erilaisia harrastusmahdollisuuksia monessa eri toimipisteessä ympäri kaupunkia (Turun kaupunki 2011a). Turun kaupungin keskushallinnon julkaisun *Tilastotietoja Turusta* (2011:5) mukaan Turussa oli 20 nuorisotaloa vuonna 2010. Kerstin Paanasen (henkilökohtainen tiedonanto 16.8.2011) mukaan suurin osa näistä nuorisotaloista on perinteisiä nuorisotiloja/-taloja, mutta näiden lisäksi kaupunki tarjoaa nuorille myös pelailun ja oleilun lisäksi mahdollisuuksia erilaiseen harrastamiseen. Tarjolla on mm. treenikämpä ja studio musiikista kiinnostuneille (Auran panimo), skeittihalli (Cube), Pansion moottorihalli mopojen, pyörien ja autojen korjaukseen sekä mm. käsityöstä kiinnostuneille Käsityökeskus ja nuorten taide- ja toimintatalo Vimma (Turun kaupunki 2011a).

Nuorisotilatoiminnan tavoitteena on tarjota nuorille turvallinen paikka vapaa-aikansa viettämiseen, tukea nuorten vapaa-ajan toimintaa ja päihitteettömyyttä sekä lisätä nuorten aktiivista osallistumista (Turun kaupunki 2011b). Nuorisotiloilla pidetään talokokouksia, jolloin nuorilla on tilaisuus vaikuttaa omaan viihtymiseensä ja tuleviin tapahtumiin. Talokokouksien tarkoituksena on taata nuorille matala kynnyks omiin asioihin vaikuttamiseen eikä talokokousten tarvitse olla ns. muistion kirjoittamista vaan asiat voidaan hoitaa vapaammin vaikka fläppitaululla ja äänestyksillä (Paananen, K., henkilökohtainen tiedonanto 16.8.2011).

Kaikissa Turun nuorisotiloissa on käytössä kuvallinen jäsenkortti, Nuorisokortti. Kortilla saa käyttöönsä nuorisotilojen tarjoamat pelivälineet, tapaturmavakuutuksen toiminnan ajaksi sekä mahdollisuuden osallistua mm. järjestettyihin retkiin. Kortti lisää nuoren turvallisuutta tapaturmavakuutuksen kautta, mutta toisaalta korttien avulla myös ohjaajilta löytyvät tarvittaessa tiedot nuoresta. Kortti on maksullinen, mutta edullinen 3,50€ / kalenterivuosi.

3.2 Kirjastotoiminta

Vuonna 2004 Suomessa oli lähes 1000 yleisten kirjastojen toimipistettä. Noin 80 prosenttia suomalaisista käyttää kirjastoa (Heinisuo ym. 2004, s. 28), joten kirjastot tavoittavat erittäin suuren joukon kansalaisia. Suomessa kaikille kansalaisille taataan varallisuudesta ja asuinpaikasta riippumatta maksuton pääsy kulttuurin ja tiedon lähteille yleisten kirjastojen pääperiaatteen mukaan (Heinisuo ym. 2004, s. 22).

Nykyinen kirjasto tarjoaa sekä perinteisiä, että sähköisiä palveluja. Sähköisillä palveluilla tarkoitetaan niitä palveluja, joissa on mukana digitaalisuutta. Kirjastojen tärkeimpinä ja keskeisimpinä toimintoina ovat kuitenkin edelleen perinteisen kirja-aineiston tarjoaminen asiakkaille, paikanpäällä tai lainattuna, sekä tietopalvelu, opetus ja opastus tiedonhankinnassa. Kirjasto tarjoaa myös välineet, tilan ja osaavan henkilökunnan asiakkaiden hyödynnettäväksi (Heinisuo ym. 2004, s. 13). Kirjaston tiloissa voi selailla tai

lukea aineistoa, opiskella rauhallisissa lukusaleissa tai jopa tavata ystäviään oleskelutiloissa (Heinisuo 2004, s. 29)

Almgrenin & Jokitalon (2010, s. 18) mukaan kirjastojen on uusiuduttava ja seurattava oman aikansa käyttäjien tarpeita ja medioiden kehittymistä tilanteessa, jossa budjetit pienenevät ja resurssit ovat niukempia. Kaikesta vanhasta ei tarvitse luopua, sillä heidän mukaansa on tärkeää säilyttää se, mikä tekee kirjastoista kirjastoja.

3.2.1 Kirjastot Turussa

Turussa käyttäjiä palvelevat pääkirjasto, 13 lähikirjastoa ja kirjastoautot. Kirjastojen käyttö on maksutonta ja ne ovat kaikille avoimia. Kirjastojen kokoelmissa löytyy niin kirjoja ja lehtiä, kuin cd-levyjä, VHS-kasetteja ja DVD-levyjä. Isoa osaa aineistosta saa lainata kotiin. Kaikissa kirjastoissa on myös mahdollisuus maksuttomaan Internetin käyttöön (Turun kaupunki 2011c).

Kirjastosta lainaaminen edellyttää kirjastokorttia, jolla pääsee myös käyttämään kirjaston verkkopalveluja. Monissa kirjastoissa on käytössä itsepalveluautomaatit, joilla voi lainata ja palauttaa aineistoa. Samalla kirjastokortilla voi lainata kaikissa Turun kaupunginkirjaston toimipaikoissa ja kirjastoautoissa sekä Turun seudun Vaski-kirjastoissa (Turun kaupunki 2011c). Vaski-kirjastoja ovat Turun lisäksi Naantalin ja Raision kaupunginkirjastot sekä Liedon, Maskun, Mynämäen, Nousiaisten, Ruskon, Taivassalon kunnankirjastot. Näiden kirjastojen kokoelmat näkyvät yhteisessä tietokannassa ja kirjastojen välillä toimii aineistokuljetus, joka mahdollistaa aineiston saamisen asiakkaan haluamaan kirjastoon (Turun kaupunki 2011d).

Turun kirjastoissa järjestetään paljon erilaisia näyttelyjä ja tapahtumia. Tapahtumia järjestetään ympäri vuoden ja niitä on omansa esimerkiksi lapsille, vanhuksille ja eri

kulttuureista kiinnostuneille. Näyttelyt voivat olla niin päiväkotiryhmän kuin taiteilijoiden aikaansaannoksia.

3.3 Yhteensijoittaminen Turussa

Seuraavassa pelkistetty kuvaus niistä tapahtumista, jotka edelsivät kirjastojen ja nuorisotilojen sijoittamista saman katon alle: Turussa tehtyjen yhteensijottamisten takana on kulttuurilautakunnan tekemä päätös tilojen yhdistämisestä muiden hallintokuntien kanssa. Kaupungilla on paljon kiinteistöjä, joita kaikkia ei pystytä korjaamaan, yhteiskäytöllä tilat ovat tehokkaammassa käytössä. Kirjastopuolelta kerrottiin, mitä heillä on ja nuorisopuoli teki saman. Sen jälkeen katsottiin, mitkä toimijat ovat lähekkäin ja näin luonnollisia sijoittaa samoihin tiloihin.

Kyseiset kolme paikkaa (Ilpoinen, Jyrkkälä ja Lauste) eivät olleet ainoat, johon yhteensijoittamisia kaavailtiin. Esimerkiksi eräässä suunnitellussa kaupunginosassa alueen asukkaat vastustivat aktiivisesti ja yhteensijoittamisajatuksista luovuttiin (Paananen, K., henkilökohtainen tiedonanto 16.8.2011).

4 Haastattelu tutkimusmetodina

Haastattelumateriaalia kerätessäni pidin tärkeänä saada kattava kokonaiskuva työntekijöiden kokemuksista yhteensijoittamiseen liittyen. Kvalitatiiviselle tutkimukselle on tyypillistä, että tutkimus on luonteeltaan kokonaisvaltaista tiedon hankintaa ja se kootaan luonnollisissa tilanteissa. Tapauksia käsitellään ainutlaatuisina ja aineistoa tulkitaan tämän mukaisesti. Lähtökohtana ei ole tutkijan tekemän hypoteesin tai aikaisemman teorian testaaminen vaan monitahoinen ja yksityiskohtainen tarkastelu, jonka avulla voi paljastua odottamattomia seikkoja. Tutkittavien, jotka on valittu tarkoituksenmukaisesti, näkökulmat pyritään saamaan esille (Hirsjärvi ym. 2004, s. 155) ja tätä varten valitsin metodiksi puolistrukturoidun haastattelun.

Puolistrukturoitu haastattelu on menetelmä, jossa haastattelija on etukäteen valinnut käsiteltävät teemat ja muodostanut osan kysymyksistä. Niiden järjestystä ja sanamuotoja voidaan vaihtaa keskustelun aikana ja ilmitulleista asioista voidaan tehdä täsmentäviä kysymyksiä. Haastattelun aikana on sekä vapaamuotoisempaa keskustelua että strukturoidumpia osia (OK-opintokeskus 11.8.2011).

Puolistrukturoitu haastattelu oli minulle selkeä valinta, koska strukturoitu haastattelu (lomakehaastattelu) ei olisi antanut vapautta lisäkysymyksiin (Hirsjärvi ym. 2004, s. 197), eikä mielestäni kyselylomakkeella tuotettu tutkimus olisi välttämättä saanut kaikkien haastateltavien kiinnostusta heräämään samoissa määrin kuin henkilökohtainen kohtaaminen haastattelun merkeissä. Avoimessa tai strukturoimattomassa haastattelussa haastattelulla ei ole kiinteää runkoa ja se vaatii haastateltavalta enemmän taitoja kuin muut haastattelumuodot (Hirsjärvi ym. 2004, s. 198). Puolistrukturoitu haastattelu sopii tilanteisiin, joissa halutaan tietoa juuri tietyistä asioista, eikä haastateltaville näin ollen anneta kovin suuria vapauksia haastattelutilanteessa, koska näin ei haluta tai se ei ole tarpeellista (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006).

Mielestäni avoin haastattelu olisi saattanut viedä liikaa aikaa ja toisaalta haastattelijan kykyä ja sosiaaliset taitoni eivät välttämättä olisi siihen riittäneet. Puolistrukturoitua

haastattelua varten olin miettinyt kysymysrunгон valmiiksi (liite 1), tämä sekä omaksi, että opinnäytetyöni parhaaksi, mutta silti minulla oli mahdollisuus kysyä tarkentavia lisäkysymyksiä, jos vastaajan vastaukset niin vaativat tai herättivät kiinnostuksen mainittuun uuteen aiheeseen.

4.1 Fenomenologia

Fenomenologisen tutkimuksen keskeisin tutkimuskohde on ihmisen kokemus (Virtanen 2006, s. 152). Fenomenologiassa yritetään nähdä sosiaalinen ilmiö tutkittavan näkökulmasta ja kuvata maailma niin kuin tutkittava sen kokee. Fenomenologiseen tutkimukseen valitaan haastateltaviksi sellaisia ihmisiä, joilla on omakohtaisia kokemuksia tutkijaa kiinnostavasta ilmiöstä (Lehtomaa 2009, s. 167).

Fenomenologian perustajana pidetään Edmund Husserlia, joka oli filosofi. Fenomenologia on kiinnostunut selvittämään sitä, joka ilmenee ja tapaa, jolla se ilmenee. Se tutkii maailmaa yksilöiden kokemukseen perustuvasta näkökulmasta, yrittää yksityiskohdin selittää yksilön tietoisuuden sisältöä ja rakenteita, ymmärtää kokemuksen laadullisen moninaisuuden ja tehdä olennaisista käsityksistä selkeitä. Fenomenologia pyrkii tekemään ”näkymättömästä näkyvän” (Kvale 1997, s. 54).

Fenomenologia on yritys kokemuksen suorasta kuvaamisesta, ottamatta huomioon kokemuksen syytä tai alkuperää. Fenomenologisessa reduktiossa tutkija yrittää olla muodostamatta mielipidettä kokemuksen sisällön olemassaolosta tai olemassaolon puuttumisesta. Reduktio voidaan kuvata yrityksenä *sulkeistaa* ilmiön arkipäiväinen ymmärrys ja tieteelliset pohjatiedot, jotta voidaan päästä perimmäisempään kuvaukseen ilmiön olemuksesta (Kvale 1997, s. 55). Virtasen (2006, s. 169) mukaan sulkeistaminen on tietyn osa-alueen rajaaminen tutkimuksen ulkopuolelle.

Fenomenologisessa tutkimuksessa haastattelu on yleisin tapa aineiston keruuseen (Alexandersson 1994, s. 123). Fenomenologian avulla ei pyritä yleistykseen, eikä se koskaan yllä päätelmiin (Alexandersson 1994, s. 122).

Fenomenologisen aineiston analyysissä on Giorgin mukaan viisi vaihetta. Hänen mukaansa metodi tulee jokaisessa tutkimuksessa kuitenkin muotoilla tutkittavan ilmiön ehdoilla, jotta se tavoittaa ilmiön parhaalla mahdollisella tavalla. Ensimmäinen vaihe on pyrkimys kokonaisnäkemykseen. Tässä tutkija lukee huolellisesti koko tutkimusaineiston saadakseen siitä kattavan yleiskäsityksen. Aineisto yritetään kohdata sellaisena kuin se on ilman luonnollisia asenteita ja ennakkokäsityksiä eli sulkeistamalla. Toisessa vaiheessa aineisto jaetaan merkitysyksiköihin. Merkitysyksiköitä ovat ne osat tekstistä, jotka ilmaisevat jotakin olennaista tutkittavan ilmiön kannalta. Kolmannessa vaiheessa merkityksen sisältävät yksiköt käännetään tutkijan kielelle. Käännöstyön perusteella tutkija pyrkii tavoittamaan yksikön kokemuksen keskeisen sisällön. Neljäs vaihe on yksilökohtaisen merkitysverkoston luominen. Tämä tapahtuu käännettyjen merkityksen sisältämien yksiköiden asettamisesta sisällöllisesti toistensa yhteyteen, näin syntyy yksilökohtainen merkitysverkosto. Viidennessä vaiheessa kaikkien tutkittavien yksityiskohtaisista merkitysverkostoista muodostetaan yleinen merkitysverkosto. Tässä vaiheessa ilmiön merkityksiä käsitellään yleisellä tasolla (Virtanen 2006, s. 175-180).

4.2 Haastatteluaineiston analyysi

Aloitin haastattelumateriaalin analyysin lukemalla ja tarkastelemalla sitä useita kertoja. Eva Alerbyn (1994, s.79) sanoin ”avasin silmäni ja yritin pitää ne auki sokaistumatta siitä mitä näen ja kuulen”, näin yritin luoda edellytykset, jotta asiat voisivat näyttäytyä minulle juuri niin kuin ne ovat. Tämä johti intensiiviseen analysointiin päämääränä saavuttaa ne kaikkein oleellisimmat asiat haastatteluaineistoista. Välillä luulin löytäneeni hyvän ajatuksen tai ajattelin ilmiön mielestäni hyvällä tavalla, mutta uudelleen tarkasteltuna ei tapa enää vaikuttanut yhtä keskeiseltä. Näin kävi muutaman kerran ja tuolloin oli vain aloitettava alusta.

Käytännössä tarkastelin ensin koko aineistoa haastattelu haastattelulta useita kertoja. Sitten tein jokaisesta haastattelusta yhden sivun mittaisen ns. tärkeimpien ja toistuvien asioiden koosteen. Tämän jälkeen luin vielä koko aineiston läpi. Seuraavaksi siirryin toiseen vaiheeseen, jossa luin haastattelun kerrallaan ja alleviivasin vielä erityisesti tutkimuskysymystä mielessä pitäen merkittävimmät vastaukset, jaoin siis aineiston merkityksyksiköihin. Tämän jälkeen kokosin kirjastotyöntekijöiden tärkeimmistä vastauksista teemoittain tekstin. Tein saman myös nuorisotyöntekijöiden vastauksille. Tässä vaiheessa tein mielessäni käännöstyötä tutkijan yleiselle kielelle. Sitten yritin löytää näistä teemoittain järjestetyistä vastauksista tietynlaisia yhteneväisyyksiä. Tässä vaiheessa olin mielestäni saanut kaiken ns. järjestykseen ja luin vielä kertaalleen haastatteluiden aikana tekemäni muistiinpanot sekä yhden sivun mittaiset tärkeimpien ja toistuvien asioiden listat. Kun nämä eivät enää antaneet uusia näkökulmia, olin mielestäni valmis.

Koko analyysin ajan yritin parhaani mukaan nähdä asiat uusina ja ymmärtää ne niin kuin ne haastateltavalle ilmenevät. Käytin fenomenologista metodologiaa enemmänkin suunnanantajana ja tapana ajatella suhteessa aineiston analyysiin, kuin ehdottomana analyysimallina. Vaikka fenomenologiassa pyritään koko prosessin ajan sulkeistamaan tutkijan omat kokemukset pois, ovat ne kuitenkin läsnä niin tutkijan valitessa tutkimuskohde, tutkimuskysymys, aineiston keräämisessä, analysoimisessa kuin kirjoittamisessa.

4.3 Haastateltavien valinta ja haastattelutilanteet

Tein heti tutkimuksen alkuvaiheessa päätöksen haastatella yhtä monta työntekijää, sekä kirjasto-, että nuorisopuolelta, jotta saisin tasapainoisemman yleiskuvan yhteensijoittamisista. Alun perin ajattelin haastattelevani yhteensä kahdeksaa henkilöä, mutta koska kirjastoja ja nuorisotiloja tutkimuksessa on mukana kolme, ja joissain paikoissa työntekijöitä vain yksi, päädyin haastattelemaan kustakin kirjastosta ja nuorisotilasta vain yhtä henkilöä (3+3). Haastattelin sekä miehiä, että naisia. Kaikki henkilöt, joita pyysin mukaan tutkimukseeni, joko puhelimitse tai sähköpostitse, suostuivat haastateltaviksi. Näin ollen haastateltavien valinta ja kokoon saaminen oli helppoa. Ennen

varsinaisia tutkimushaastatteluita tein pilottihaastattelun eli haastattelin muutamaa henkilöä, jotta sain palautetta kysymyksistä ja hieman suuntaa haastattelutilanteen pituudelle.

Lähestyessäni haastateltavia ensimmäisen kerran, kerroin vain seuraavat seikat: Olen neljännen vuoden yhteisöpedagogiopiskelija ammattikorkeakoulu Noviasta, opiskelujen ohella työskentelen myös Ilpoisten nuorisotilassa ja, että kesän aikana yritän kirjoittaa opinnäytetyöni, joka käsittelee henkilökunnan kokemuksia kirjaston ja nuorisotilan yhteensijoittamisesta.

Tein jokaisen haastattelun kyseessä olevan haastateltavan työpaikalla. Ajattelin tämän kautta saavani paremman kuvan paikoista ja henkilöiden kokemuksista, koska selittäminen ja näyttäminen tapahtuivat osittain myös työympäristön kautta. Minun ei myöskään tarvinnut nyt erikseen mennä tutustumaan tiloihin, vaan vieraillessani kussakin tilassa (Ilpoinen, Jyrkkälä ja Lauste) kahden haastattelun verran, sain yleiskuvan ja pystyn tarvittaessa kuvailemaan tilaa muillekin ymmärrettävästi.

Haastattelut kestivät kaiken kaikkiaan noin 25 minuutista 45 minuuttiin. Aluksi kerroin opinnäytetyöni ja haastattelun tarkoituksesta, että haluan tutkia, miten työntekijät kokevat mahdolliset muutokset toiminnassa ja omassa työssään, kun nuorisotila ja kirjasto on sijoitettu saman katon alle. Kuvailin myös haastattelun käytön, perustiedot otan vain paperille ja ns. varsinaiset haastattelukysymykset nauhalle. Kerroin haluavani saada selville työntekijöiden ajatuksia ja kokemuksia, kun yhteensijoittamisesta on kulunut hetken aikaa. Mainitsin opinnäytetyöni työnimen: *Parempia yhdessä? Nuorisotilojen ja kirjastojen sijoittaminen samoihin tiloihin*, tämän jälkeen sanoin haluavani kuulla rehellisesti niin hyviä kuin huonoja puolia yhteensijoittamisesta. Painotin, että olen kiinnostunut haastateltavan omista kokemuksista, koska hän on se, joka on ollut paikalla näkemässä ja kokemassa yhteensijoittamisen. Kerroin myös, että yritän tavoittaa ilmiön sellaisena kuin se tutkittavalle ilmenee (Kvale 1997, s. 117-118). Toimeksiantajana kerroin olevan Turun kaupungin nuorisotoimi, mutta kiinnostuksen lähteneen omista ajatuksistani.

Tallensin kaikki haastattelut nauhurille ja samalla tein muistiinpanoja. Nauhoittaminen on yleisin tapa tallentaa haastattelu. Tallentamisen avulla haastattelija voi keskittyä paremmin aiheeseen ja itse haastatteluun. Sanat, äänenpainot, tauot jne. tallentuvat nauhoitteelle ja haastattelija voi palata tutkimaan ja tarkastelemaan niitä myöhemmin (Kvale 1997, s. 147). Haastattelun videoiminen mahdollistaisi myös elekielen ja kasvojenliikkeiden myöhemmän tarkastelun, mutta pidin nauhurille tallentamista ja omia muistiinpanoja riittävänä. Vaikka nauhuri on vain pieni esine pöydällä ja painotin, ettei nauhoja tule kuuntelemaan kukaan muu kuin minä itse, valitettavasti uskon nauhoituksen silti mahdollisesti vaikuttaneen joidenkin haastateltavien vastauksiin. Tämä saattaa vaikuttaa hieman tutkimuksen luotettavuuteen, mutta on mielestäni kuitenkin pienempi paha kuin videoiminen tai pelkästään muistiinpanojen varassa tehty haastattelu. Virtanen (2006, s. 170) huomauttaa jo tutkijan läsnäolon saattavan jossain määrin vaikuttaa tutkittavan vastauksiin. Yksi haastateltavista melkein kielsi haastattelun nauhoittamisen, mutta kun lupasin, ettei ketään muu tule tallennusta koskaan kuulemaan, hän suostui nauhoitukseen.

Jokainen mukaan pyytämäni henkilö suostui vapaaehtoisesti haastatteluun, mutta pienen otoksen takia anonymisoin haastateltavat niin, ettei yksittäisten henkilöiden vastausten tunnistaminen tutkimuksessani ole mahdollista. Anonymisointi tarkoittaa tunnisteiden poistamista tai muuntamista niin, että se estää yksittäisen henkilön tunnistamisen (Kuula 2006, s. 261). Kuten olen jo kertonut, haastatteluhenkilöt ovat sekä nuorisotyöntekijöitä että kirjastotyöntekijöitä Ilpoisista, Jyrkkälästä ja Lausteelta, mutta tämän tarkemmin en haastateltavia henkilöitä tutkimuksessani aio mainita. Tulen siis käyttämään haastateltavista nimikkeitä nuorisotyöntekijä ja kirjastotyöntekijä.

Haastattelujen jälkeen litteroin eli kirjoitin sanantarkasti puhtaaksi tallennetut haastatteluaineistot (Hirsjärvi ym. 2004, s. 210) ja tämän jälkeen poistin tallenteet koneeltani ja nauhurista. Analysoinnin jälkeen aineisto on siis poistettu ja hävitetty asianmukaisella tavalla.

5 Haastattelujen tuloksia: Kirjaston ja nuorisotilan yhteensijoittaminen

Tutustuessani litteroituun haastatteluaineistoon kokonaiskuvaa hahmottaakseni nousivat seuraavat seikat voimakkaimmin esiin: nuorisotyöntekijät ovat saaneet jatkaa tiloilla tehtävää toimintaa lähestulkoon kuten ennekin, kun taas kirjastotyöntekijät ovat joutuneet sopeutumaan nousseeseen äänentasaan, mutta hekään eivät koe sitä ongelmana. Haastattelujen perusteella yhteistyön koetaan olevan vasta alussa. Luvussa tulen käymään läpi haastateltavien ennakko-odotuksia ja niiden toteutumista. Tämän jälkeen käsittelen kävijäkunnassa tapahtuneita muutoksia. Tuon esille uuden yhteistyön tuomia näkökulmia niin haastateltujen omassa työssä kuin moniammatillisuudesta. Lopuksi vielä yleisemmin ajatuksia koko yhteensijoittamisesta, ja mitä se vaatii, sen positiivisia ja negatiivisia puolia sekä tulevaisuutta. Kyseiset teemat nousivat haastatteluaineistosta keskeisimmiksi.

5.1 Ennakko-odotukset

Vastausten mukaan kullakin haastateltavalla oli hieman ristiriitaiset ajatukset ennen yhteensijoittamista. Heitä mietitytti erityisesti kirjaston hiljaisuuden, rauhallisuuden ja sääntöjen yhdistäminen nuorisotilan toimintoihin ja äänekkyyteen. Kuitenkin jo suunnitteluvaiheen palavereissa asiat saatiin pääasiassa keskusteltua ja sovittua molempia osapuolia tyydyttäväksi. Nuorisotyöntekijä ilmaisi kokousten antia seuraavanlaisesti:

”Kirjaston henkilökunta teki sen selväks ja kirjaston esimiehet, et täst ei oo tarkoituskaan mitään hiljasta tilaa tulla, et voi soida musiikki, et on niin ku sellanen uudenlainen juttu. Se, et mennään ja se ko ne lupas ja et tota mennään ihan meidän ehdoilla, et ihan tarkkaan saatiin määritellä (--) nuorilta ei viety mitään pois.”

Esimerkistä käy ilmi, että nuorisotyöntekijälle on tärkeää, että nuorisotilalla saa jatkossakin olla ääntä ja ettei yhteensijoittaminen vie nuorilta mitään pois. Omien toimintojen säilyttämistä pitivät tärkeänä myös muut nuorisotyöntekijät ja yksi kirjastotyöntekijä.

Haastatteluissa kävi ilmi, että kirjastojen ja nuorisotilojen yhteisissä palaverissa henkilökunta tutustui toisiinsa ja yhteistyö alkoi heti vaikuttaa positiivisemmalta. Yksi nuorisotyöntekijöistä sanoi miettineensä, miten kirjaston säännöt ja nuorisotilan toiminnot pystyvät sulautumaan yhteen. Kuitenkin tutustuttuaan kirjastopuolen henkilökuntaan hän ajatteli tienneensä, että yhteistyö tulee toimimaan. Hänen mielestään kirjastokin on alkanut muuttaa omaa näkemystään siitä, miten tarkkoja kirjastossa ollaan esimerkiksi hiljaisuuden suhteen.

Eräs kirjastotyöntekijä sanoi odottavansa yhteensijoittamisen tuovan parannusta aukioloaikoihin, erityisesti nuoriso pääsisi sen myötä paremmin käyttämään kirjastopalveluita:

”Jotenki tietenki oletin, et täst tulee ehkä vähän vilkkaampaa kanssakäymistä niinku nuorison kanssa. Sitä ennen oli tosi huonot aukioloajat nuorille, et tota niinku koululaiset pääsi kyllä ja sit taas seniorit ja tällai, mut tota nuorisolle ei ollu ollenkaan aikoja, että sitä lähinnä sillai, et nuorisol tulee mahdollisuus paremmin käydä täällä.”

Nuorten määrä ei kuitenkaan ollut paljoa lisääntynyt kyseisessä kirjastossa vaan kävijät ovat pääasiassa samoja kuin ennenkin. Toinen kirjastotyöntekijä ei pitänyt kirjaston ja nuorisotilan saman katon alle sijoittamista luontevana liittona, mutta toisaalta hän piti vanhaa kirjastoa ränsistyneenä ja uudistus toisi myös parannusta kirjaston ulkoasuun ja täten saattaisi lisätä kirjaston vetovoimaa. Hän ei tiedä, onko kirjaston uudistettu ulkoasu vai lehdissä olleet kirjoitukset lisänneet ihmisten tietoisuutta ja kiinnostusta kirjastoon, mutta kasvaneissa kävijämäärissä näkyvät erityisesti nuorten ja nuorten aikuisten osuus. Kolmas kirjastotyöntekijä ajatteli yhteensijoittamisen tuovan kirjaston läheisyyteen hulinoivaa nuorisoa ja jatkuvaa mellakointia, mutta näin ei ole käynyt. Nuoriso on ollut mukavampaa kuin mitä hän odotti ja pääasiassa käyttäytynyt fiksusti.

Yksi nuorisotyöntekijä oli huolissaan kirjaston kirjojen ja elokuvien mahdollisesta hävikistä sen ollessa nuorisotilan yhteydessä. Huoli osoittautui turhaksi, koska hänen tietojensa mukaan hävikki ei ole kasvanut normaalia suuremmaksi.

5.2 Kävijäkunta

Vastauksista käy ilmi, että ekaluokkalaisten määrä nuorisotilan kävijöissä on lisääntynyt valtavasti. Se, että koululuokat käyvät kirjastossa, saattaa nuorisotyöntekijän mukaan olla vaikuttanut positiivisesti myös nuorisotilan kävijöihin. Vanhempien kävijöiden määrä ei kuitenkaan hänen mukaansa ole kasvanut. Toinen nuorisotyöntekijä kertoi kävijöiden määrän myös kasvaneen ja erityisesti tyttöjen lukumäärän lisääntyneen. Tämäkin on tapahtunut nuorempien keskuudessa, sillä 13–18-vuotiaat kävijät ovat hänen mukaansa pitkälti samoja kuin ennen. Kolmas nuorisotyöntekijä pitää nuorisotilan uutta sijaintia paljon parempana ja hän pitää alakoulun vieressä olemista vaikuttimena lisääntyneisiin kävijämääriin. Hänen mukaansa nuorempien kävijöiden (alle 13-vuotiaat) osuus on nykyään noin 60 prosenttia, joka on paljon enemmän kuin ennen.

Yhdessä kirjastossa asiakkaiden määrän lisääntymisen lisäksi ympäröivän yhteisön kiinnostus kirjastoa kohtaan on lisääntynyt haastateltavan mukaan. Ennen oli vaikea saada esimerkiksi näyttelytoimintaa kirjastoon, mutta nyt toiminta on lähtenyt paljon paremmin käyntiin. Asiakkaat ovat hänen mukaansa ymmärtäneet, että kirjastossa voi tehdä muutakin kuin vain lainata ja palauttaa kirjoja. Paremmat tilat ja laitteet ovat lisänneet kirjaston viihtyvyyttä ja varsinkin koululaiset viihtyvät nykyään kirjastossa pidempiä aikoja. Hän myös ajattelee ns. olohuonemeiningin olevan mahdollisuus entistä suurempiin kävijämääriin. Seuraavassa toisen kirjastotyöntekijät kommentti aiheesta:

”...luonne on muuttunu sellai, (--) kun ehkä aikasemmin tultiin hakemaan sitä lukemista ja lähettiin pois tai luettiin lehtiä ja lähettiin pois, mut nyt (--) oleskellaan ehkä enemmän. Olohuonementaliteetti, mikä on, mikä ei oo pelkästään nuorisotalokirjastojen, vaan se on vähän kaikissa, varsinkin pääkirjastossa, joka välillä tuntuu et se on lähinnä sirkus. Siel on ehkä vähän liikaa joskus painostettu siihen, et ”koko kansan olohuone”, koska siin tulee tulee myös ne lieveilmiöt siihen. Koko kansan olohuone, koko kansan wc, koko kansan keittiö, ni siitä tulee haittoja, mutta toisaalt siin on... Se myös madaltaa sitä kynnystä, jossa nykyään tottuu siihen, et kirjastoon voi tulla ja siel voi vaikka olla, ettei sen nyt tarvi välttämät olla sitä asiaa.”

Kirjastotyöntekijä sanoo olohuonementaliteetin eli ns. kirjastossa oleskelun ilmenevän nykyään vähän kaikkialla, koska ihmiset ovat ymmärtäneet, että kirjastoon voi tulla ilman

asiaakin. Haastateltava muistuttaa, että ei pidä unohtaa sen tuomia lieveilmiöitä. Kirjastoa saatetaan pitää koko kansan olohuoneena, mutta myös koko kansan wc:nä ja keittiönä.

5.3 Moniammatillisuus ja yhteistyö

Moniammatillinen yhteistyö vaatii kirjastotyöntekijöiden mukaan joustavuutta sekä kirjastotyöntekijöiltä tietynlaista sormien läpi katsomista, koska enää ei voida toimia vanhojen tiukempien kirjaston sääntöjen mukaan. Vanha ”kirjastoajattelu” voi kirjastotyöntekijän sanojen mukaan käydä stressaavaksi, jos ei pysty ajattelemaan muutoksen tuomia etuja. Ennakkoluulottomuus erityisesti moniammatillisen yhteistyön alkuvaiheessa on erään kirjastotyöntekijän mielestä tärkeää, koska näin jo suunnitteluvaiheessa kaikki on helpompaa ja hyvä suunnittelu takaa paremmin tuotteen toimivuuden. Sama henkilö totesi heillä moniammatillisen yhteistyön toimivan hienosti.

Yksi kirjastopuolen haastateltava ajattelee toimivan moniammatillisen yhteistyön vaativan myös molemminpuolista tutustumista ja tietynlaista omaksumista toisen osapuolen alaan, joko kurssien tai kokemuksen kautta. Toinen kirjastotyöntekijä sanoi moniammatillisuuden tuovan positiivista vaihtelua työkuvioiden. Henkilökemioiden tärkeys nousi myös esille vastauksista niin kirjaston kuin nuorisotilan puolelta, eräs nuorisotyöntekijä kuitenkin painotti tarvittaessa ammatillisuuden menevän henkilökemiavaatimuksen ohi.

Nuorisotyöntekijän mukaan moniammatillinen yhteistyön onnistuminen edellyttää positiivista ja avointa mieltä:

”Siis pitää olla itte niinku positiivisella mielellä, ei voi olla semmone ”tämä on nyt niinku niin, et me ollaan aina tehty niinku näin, me tullaan niinku tekee töitä teijän kaa, mut nää on niinku ne jutut, mitkä me niinku tehään, niinku sopeutukaa niinku näihi raameihi”. Jos lähetään tekee, sanotaan nyt moniammatillist verkostoo tai yhteistyötä ni rajat pois, sillo se o yhteistyötä.”

Sitaatissa haastateltu sanoo, että moniammatilliseen yhteistyöhön on lähdeittävä positiivisella mielellä. Toinen osapuoli ei voi pyytää toista sopeutumaan tiettyihin raameihin, vaan yhteistyö vaatii tiettyjen rajojen poistamista. Haastattelussa hän sanoi myös, että vaikka tehdään moniammatillista yhteistyötä ja tämä vaatii avoimuutta muutokselle, pitää jokaisen kuitenkin tietää omat rajansa ja osata sanoa myös ei.

Kaksi kolmesta nuoriso- sekä kirjastotyöntekijästä oli sitä mieltä, ettei moniammatillinen yhteistyö sovi kaikille. Yksi nuorisotyöntekijä ajattelee sopeutumisen olevan vaikeampaa kirjaston puolelta, koska ei koe oman työnsä juurikaan muuttuneen. Eräs nuorisotyöntekijä kokee oman työmääränsä kasvaneen yhteensijoittamisen myötä. Hän sanoo erityisesti yleisen asiakaspalvelun lisääntyneen. Nuorisotyöntekijät eivät koe yhteensijoittamisen muuttaneen nuorisotilan perustoimintoja, mutta vastaajien mukaan heillä on nyt mahdollisuudet parempaan. Heidän mielestä työtä muokataan asiakaskunnan muutoksen ja sen tarpeiden mukaan.

Moniammatillista yhteistyötä koetaan jo tehtävän, mutta osa vastaajista ei kokenut tarvetta sen kehittämiseen tällä hetkellä. Eräs nuorisotyöntekijä sanoi näin:

”Mä en nää siin mitään semmost, et sitä nyt ainakaan näil tietopohjal, mitä me ollaan nyt oltu täs alle vuosi ni, niin tota ei oo ollu tarvetta muuttaa mitään, mut tietenki toimintaa on hyvä kehittää eteenpäi ja miettii et miten sitä voidaan kehittää. Aina me ollaan valmiita kehittämään sitä, mut ei oo nyt ainakaan ollu tarvetta lähteä kehittämään, et tää vuosi on varmaa ollu kirjaston puolelt ja nuorisotalon puolelt enemmänki semmost tarkkailuu ja niinku et mitkä ne ongelmakohdat on ollu ja mihin vois tarttuu ja onk nit ollenkaan.”

Hänen mukaansa yhteiselo on ollut vasta niin vähän aikaa, ettei hän koe tarvetta kehittämiseen. Hän näkee kuluneen ajan ennemminkin mahdollisten ongelmakohtien tarkkailuaikana, mutta, että kuitenkin aina hyvä miettiä, miten toimintaa voisi kehittää.

Yhdessä tilassa henkilökunnalla on sekä yhteinen toimistotila, että yhteinen sosiaalitala. Tämä koetaan ainakin kirjaston puolelta hyväksi ratkaisuksi, sillä henkilökunta tutustuu

toisiinsa luonnollisesti, haastattelun sanoin: ”*tullaan väkisin tutuiksi.*” Yhteistyö luo myös turvaa kahden kirjastotyöntekijän mielestä.

Kaikissa haastatteluissa varsinaisena säännöllisenä yhteistyönä kerrottiin olevan vähintään kerran kuukaudessa pidettävät palaverit. Niissä käydään läpi mm. kuulumiset, keskustellaan tulevasta ja päätetään yhteisistä säännöistä. Palavereiden lisäksi kirjastotyöntekijät sanoivat yhteistyön olevan paljon ns. kulissien takana tapahtuvaa toimintaa. Seuraavassa yhden kirjastotyöntekijän ajatuksia:

”Semmonen että vaihdetaan tietoo koko ajan, mut että sit tehään tommosia niinku käytännön, käytännön niinku pikkuasioita. Esimerkiks tänään ku toi nuorisotalo-ohjaaja on kipeä, ni tuli vaan sähköposti, että voidaanko laittaa, voiko kirjastolaiset laittaa lapun oveen, ettei sitte sieltä tarvii esimiehen tulla tänne niinku bussilla jostain kaukaa laittaa lappu. Et tällasta pientä.”

Haastateltu kertoi esimerkin avulla perusyhteistyön olevan päivittäistä auttamista pienissä asioissa ja tiedonvaihtoa. Yleisölle avoimiin tapahtumiin liittyvää yhteistyönä ovat olleet tiloissa pidetyt yhteiset avajaiset. Yhdestä kirjastosta kerrottiin kirjaston ja nuorisotilan mainostavan toistensa tapahtumia. Sekä yksi nuorisotyöntekijä, että kirjastotyöntekijä olivat sitä mieltä, että kun on useampi toimija yhdessä, pystytään paremmin ehkäisemään häiriökäyttäytymistä ja puuttumaan siihen.

Kaksi haastatelluista nuorisotyöntekijöistä sanoi uusia yhteistyömuotoja olevan tulossa mm. erilaisten tapahtumien muodossa. Toinen vastaajista sanoi nuorisotilan ja kirjaston olevan menossa alakouluun esittelemään yhdessä toimintaansa ja sen jälkeen lapset saavat tulla tutustumaan monitoimitalon palveluihin. Erään nuorisotyöntekijän mukaan myös nuoret ovat saaneet yhteistyöstä paljon. Kirjaston tietokoneet ovat nuorten käytössä jatkuvasti. Kirjaston puolelta on mm. kysytty, mitä elokuvia ja pelejä nuoret toivovat ja toiveet on otettu huomioon hankintoja tehtäessä. Hänen mukaansa nuoret ovat myös alkaneet selailla kirjoja, joka on rauhoittanut ja samalla tuonut vaihtelua pelkästään pelikoneiden pelaamiseen.

Jokainen haastateltu kertoo yhteisten sääntöjen olevan osa yhteistyötä. Säännöt on laadittu yhteisissä palaverissa ja ne ovat yleensä aivan tavallisia käyttäytymissääntöjä. Haastatteluista kävi ilmi, että ainakin yhdellä tiloista on myös nuorison ääni otettu huomioon sääntöjä tehdessä. Yhdessä haastatelluista paikoista yhteistyöksi kerrotaan mm. yhteiset säännöt, joista nuorisotyöntekijä mainitsee esimerkiksi sen, että jos toinen osapuoli joutuu poistamaan huonosti käyttäytyneen henkilön, ei kyseisellä henkilöllä ole asiaa toisenkaan osapuolen tiloihin.

5.4 Tilat

Viisi kuudesta haastatellusta piti tiloja hyvin toimivina. Kuudes totesi tilojen tavallaan toimivan, mutta kaipasi kirjastoon lukunurkkaa tai vastaavaa. Uusia tiloja kuvailtiin hyviksi ja viihtyisiksi. Nuorisotyöntekijä sanoi odottaneensa isompaa tilaa nuorisolle. Jokainen kirjastotyöntekijä mainitsi yhteensijoittamisen myötä lisääntyneen äänentason ja kaksi kolmesta toivoisi parempaa akustiikkaa tiloihin.

Yhdellä tilalla oli suunnitteluvaiheessa otettu myös nuorisotilan nuoria mukaan kokoukseen ja kirjastotyöntekijän mukaan myös nämä nuoret toivoivat mahdollisuutta hiljaisuuteen kirjastossa. Nuorisotyöntekijä sanoi tilojen mahdollistavan nyt paremmin erilaisten tapahtumien järjestämisen.

5.5 Ajatuksia yhteensijoittamisesta

Haastatteluista kävi ilmi, että kaikki kuusi haastateltavaa pitivät kaiken kaikkiaan yhteensijoittamista positiivisena asiana, mutta kun kysyin suosittelisivatko he yhteensijoittamista muille alueille tai kaupunkeihin eivät vastaukset enää olleet keskenään niin yhteneviä. Yksi kirjastotyöntekijä sanoi Turussa olevan jo tarpeeksi yhteensijoitettuja kirjastoja ja oli sitä mieltä, että myös muunlaisia tarvitaan. Toinen kirjastotyöntekijä oli sitä mieltä, että kunhan tila on hyvä ja henkilökunta on valmis muutokseen ja ottamaan

nuoria lähelle niin yhteensijoittaminen on suositeltavaa. Jos haluaa pitää kirjaston perinteisenä, ei yhteensijoittaminen hänen mukaansa ole hyvä juttu. Kolmas kirjastotyöntekijä näkee yhteensijoittamisen yleisesti nousevana trendinä. Hän korosti kuitenkin suunnittelun tärkeyttä. Pohjatyö, kuten henkilökunnan ja asukkaiden kuuleminen, on tärkeää. Hänen mukaansa kaikki käyttäjät pitäisi pyrkiä ottamaan huomioon ja henkilökunnan olisi hyvä tutustua kunnolla toisiinsa sekä kuulla vastaavista jo yhteensijoitetuista tiloista henkilökuntaa ja nähdä tilaratkaisuja.

Vastausten mukaan nuorisotilan läheisyys on nostanut ajoittain myös kirjastossa olevaa äänitasoa, mutta ainakin yhdessä kirjastoista henkilökunta on neuvonut hiljaisuudesta pitäviä asiakkaita tulemaan niinä aikoina, kun nuorisotila ei ole avoinna. Haastateltavat toteavat äänentason olevan kovempi, mutta he eivät pidä sitä ongelmana.

Yksi nuorisotyöntekijöistä näki kirjastojen ja nuorisotilojen yhteensijoittamisen sopivan lähiöihin, muttei esimerkiksi kaupungin keskustaan. Hänen mukaansa ns. yhdistyminen ei ole järkevää jos se karsii toimintaa. Toinen nuorisotyöntekijä suosittelee yhteensijoittamista ja yhteistyötä muille alueille ja kaupungeille, koska tämän kautta pystytään kokonaisvaltaisesti olemaan mukana nuoren elämässä. Hänen mukaansa voidaan näin myös tavoittaa ne nuoret, jotka eivät yleensä käy nuorisotilalla vaan kirjastossa ja nyt he pääsevät näkemään myös nuorisotilan kivana paikkana, johon voisi tulla vapaa-aikana. Hän sanoo olevansa pelkästään tyytyväinen yhteensijoittamiseen.

5.5.1 Toisin olisi voitu toimia

Äänieristyksen puutteellisuuden nostivat esille kaksi kirjastotyöntekijää. Toinen heistä toivoi paremman akustiikan lisäksi parempaa sijoittelua, koska koki nyt työtiskin olevan kuin näyteikkunassa. Kolmannessa paikassa tilaratkaisu on toteutettu toisella tavalla seuraavanlaisesti:

”Siellä meil on semmonen lasiseinillä rajattu lukusali, entinen käsikirjasto, niin kyllä me katottiin et siitä me tehdään se lukusali, et siellä ei saa ees kuiskailla, periaatteessa. Ja tota kirjastosalissa on sitte niinku... Siellä sallitaan semmonen ”keskusteluäänenvoimakkuus” ja sitten tos kirjaston ja nuorisotalon yhteisessä tilassa on taas pikkusen löysemmät ne säännöt. (--) Ja sit taas täs nuorisotalon omas tilas on taas niinku vähän niinku löysemmät säännöt. Eli ku (--) lähetään nuorisotalosta kohti kirjastoa ni tavallaan niinku pikkasen porras portaalta ni vähän äänenvoimakkuus vähän rauhoittuu ja vähän vauhti hidastuu.”

Haastateltu kirjastotyöntekijä kertoo lukusalin olevan hiljaisin tila, jossa ei sallita ääntä lähes ollenkaan ja tästä tilasta nuorisotilaan mentäessä, kirjastosalin ja yhteisen tilan kautta, äänenkäyttö saa lisääntyä porrasmaisesti. Nuorison kielenkäyttö ja toisinaan nuorisotilalta kantautuvat kovat äänet kuuluvat myös kyseiseen kirjastoon, mutta äänieristystä tai vastaavaa ei haastateltu maininnut kaipaavansa lisää. Haastateltava kertoi nuorisotilan ja kirjaston yhteisessä tilassa olevan hienot ja uudet laitteet mm. videotykki, viimeisen päälle oleva äänentoisto sekä erilaisia pelikonsoleita. Hän koki tarvetta käyttää hienoja laitteita ja tiloja enemmän, kun siihen nykyään kuitenkin olisi mahdollisuus.

Toinen asia, johon kirjastotyöntekijät toivovat muutosta, on ns. tilastojen tuijottelu, koska nykyään kirjastolla ja nuorisotilalla on paljon yhteisiä asiakkaista (erityisesti lapsia), joita on vaikea tilastoida. Ongelmallisena koettiin myös se, että jos yksi lapsi lainaa esimerkiksi pelin, tulee tästä merkintä tilastoon ja kuitenkin viisi lasta voi pelata kyseistä peliä kirjaston ja/tai nuorisotilan tiloissa.

Yksi nuorisotyöntekijä toivoi, että yhteiset pelisäännöt olisi laadittu tarkemmin jo ennen yhteensijoittamista, koska kokee nykyisen tilanteen rajoittavan nuorisotilan toimintaa ja täten yhteensijoittamisen vieneen toimintaa nuorilta pois. Varsinaiseksi ongelmaksi hän ei tätäkään mieltänyt koska: *”tää on yhteistyötä, tähän on ruvettu ja sen mukaan mennään”*. Asioista on selvitty puhumalla ja esimiesten neuvoja kuuntelemalla. Toinen sanoi olevansa hyvin tyytyväinen koko tilanteeseen, hänen mukaansa mitään ei olisi tarvinnut tehdä toisin koska: *”me tehtiin asiat tosi hyvin”*. Kolmas nuorisopuolen vastaaja ei koe mitään ongelmia olleen yhteensijoittamisen liittyen, mutta, että tilanne etsii edelleen omaansa ja muuttuu pikku hiljaa koko ajan.

5.5.2 Voimaa yhteistyöstä

Vastausten mukaan nuorisotyöntekijät eivät koe oppineensa yhteensijoittamisen myötä mitään konkreettista uutta. Yksi vastaajista ajattelee kuitenkin tiedon liikkuvan jouhevammin henkilöltä toiselle, esimerkkinä yksittäisen nuoren tekemiset. Kirjastotyöntekijä ajattelee oppineensa joustavuutta ja asioiden priorisointia. Hänen mukaansa yhteistyötä kannattaisi hyödyntää vielä enemmän materialistiselta kannalta, esimerkiksi hankintoja tehdessä. Toinen kirjastotyöntekijä kokee yhteistyön nostaneen kirjaston vahvempaan asemaan muihin kirjastoihin nähden. Hän ajattelee yhteistyön mahdollistaneen kirjastolle paljon enemmän kuin ennen:

”Eli me ollaan oltu tässä niinku selvästi saamapuolella eli tää on sillälaila ahnetta ajattelua, et mä silloin jo alkuunkin ajattelin, et jos kaks hallintokuntaa rupee tekee yhteistyötä ni siin on myöskin silloin kahden hallintokunnan rahat, et on helpompi saada joitain juttuja. Ku kato kaks hallintokuntaa pystyy perustelee niitä tarpeita. Se on toteutunu.”

Haastateltu kokee yhteensijoittamisen tuoneen kahden hallintokunnan rahat ns. lähemmäksi ja helpommaksi saada, verrattuna siihen, mitä tilanne kirjastolla oli ennen yhteistyötä. Kolmas kirjastotyöntekijä pitää mukavana saada käyttää nuorisotilan tiloja ja kalustoa. Vastausten mukaan kahdella tilalla kirjasto käyttää nuorisopuolen huonekaluja ja toisella näistä myös nuorisopuolen tilaa. Molemmat osapuolet ovat tyytyväisiä järjestelyihin.

Kirjastotyöntekijän mukaan uusi työyhteisö vaatii totuttelua ja on ollut iso, mutta hyvin mennyt muutos. Toisesta kirjastosta ollaan sitä mieltä, että uudet työkaverit lisäävät viihtyvyyttä. Yksi nuorisotyöntekijöistä näkee tulevaisuuden hyvänä, jos kaupungin eri toimialat pystyvät toimimaan yhdessä. Näin ollaan paremmin tietoisia asioista ja jopa yksittäisen nuoren tekemisistä sekä ennaltaehkäisy ongelmienkin suhteen on toimivampaa.

6 Pohdinta

Jotkut ihmiset pitävät nuorisotiloja vielä tänäkin päivänä ”huonona paikkana” mölyävälle ja rikolliselle nuorisolle, kun taas kirjastoja saatetaan pitää kaavoihin kangistuneina hiljaisuuden paikkoina. Tämä ajattelu näkyi tavallaan myös haastateltavien vastauksissa, ainakin ajatuksissa ennen yhteensijoittamista.

Mielestäni saavutin opinnäytetyölleni asettamani tarkoituksen ja tavoitteet. Vastaus tutkimuskysymykseeni *Miten kirjastotyöntekijät ja nuorisotyöntekijät ovat kokeneet kirjaston ja nuorisotilan yhteensijoittamisen?* on tiivistetysti seuraavanlainen: Ennen yhteensijoittamista koettiin ristiriitaisia tunteita yhteensijoittamisesta, koska kirjaston ja nuorisotilan toimintamenetelmät ja asiakaskunnat eivät vaikuttaneet kohtaavan. Hyvän suunnittelun ja yhteisten sääntöjen laatimisen jälkeen moniammatillisuus ja yhteistyö koetaan kaiken kaikkiaan sujuneen hyvin. Yhteistyön kautta on saavutettavissa suuremmat mahdollisuudet moniin asioihin. Yhteensijoittaminen on Turussa onnistunut oikean asenteen ja suunnittelun avulla, sen myötä henkilökunta kokee kävijämäärien lisääntyneen ja erityisesti kirjastojen imagon parantuneen.

Yhteensijoittaminen avasi ja tarjosi mahdollisuuden yhteistyöhön, moniammatillisuuteen, turvaan, parempiin resursseihin ja niin toiminnan uudistukseen kuin kävijämäärien lisääntymisen. Se, miten tämä kaikki otettiin vastaan, riippuu jokaisesta itsestään.

Kaikilla nuorisotiloilla kävijämäärät ovat kasvaneet yhteensijoittamisen jälkeen. Syitä tähän voi mielestäni olla useita. Sijainnilla on mielestäni tärkeä merkitys, samoin kuin näkyvyydellä ja viihtyvyydellä. Remonttien myötä tilojen viihtyvyys lisääntyi ja loi näin paremmat edellytykset myös kävijämäärien kasvulle. Näkyvyyttä on tullut sekä kirjaston, että median kautta. Kirjastojen imagon katsotaan myös nousseen.

Kuten jo aiemmin mainitsin, mahdollistaa Vehviläisen (2002, s. 42) mielestä moniammatillinen verkostoyhteistyö resurssien maksimoinnin. Tuloksissa ilmennyt ajatus

kahden hallintokunnan rahoista ja tämän tuomasta resurssien paremmasta käytöstä on mielestäni selkeä merkki kirjastojen ja nuorisotilojen yhteensijoittamisen positiivista puolista kaikille osapuolille. Resurssien tehokkaammaksi käytöksi rahan lisäksi on katsottava tilat ja huonekalut, jotka hyvässä yhteiskäytössä tarjoavat molemmille aiempaa enemmän. Yhteistyö niin turvan luojana, kuin monipuolisuuden ja uuden oppimisen mahdollistajana on myös tärkeä elementti resursseja ajatellessa. Yhteistyötä pitäisi mielestäni hyödyntää enemmän myös materialistiselta kannalta, kuten myös tuloksista kävi ilmi. Näin hankinnat olisivat käyttäjien itsensä valitsemia ja täten oletettavaa olisi suurempi kulutus, tämä näkyisi varmasti myös niin taloudellisissa säästöissä kuin tilastoissa.

Moniammatillisuus on myös mielestäni asiakkaiden etu, koska erilaiset koulutukset ja maailmankatsomukset kohtaavat työntekijöissä ja he oppivat toisiltaan ja täten pystyvät paremmin palvelemaan asiakkaita. Yhteiset säännöt koettiin tärkeäksi osaksi yhteistyötä ja moniammatillisuus tuo tähän erikoistuneemman osaamisen ja näin työjakokin voi sujua selkeämmin. Tämä kaikki vaikuttaa myös siihen, että ihmistä voidaan palvella kokonaisvaltaisemmin.

Moniammatillista yhteistyötä on mielestäni tutkittu liian vähän. Tietoa löytyy jonkun verran sosiaali- ja terveystieteiltä, mutta esimerkiksi nuorisotyön näkökulmasta tutkittavaa löytyisi paljon erityisesti ns. ruohonjuuritasolla, miten asiat todella tehdään.

Isoherrasen muokkaaman mallin (ryhmän kehitysprosessista) mukaan ollaan mielestäni *normien muodostusvaiheessa*: selkeämpi työjako on jo muodostunut ja ylipäättään sääntöjen olemassaolo selkeyttää ilmapiiriä, tämä voi jopa vähentää työstressiä. Toisaalta tuloksista kävi ilmi, että yhteistyön koetaan olevan vasta alussa ja vasta ”tarkkaillaan” löytyykö ongelmakohtia. Tämä viittaisi ryhmän kehityksen ensimmäiseen vaiheeseen eli *muotoutumiseen*. Isoherranen oli toisaalta myös sitä mieltä, ettei aina prosessi suju teorianmallin mukaan vaihe vaiheelta. Mielestäni siis kirjastoissa ja nuorisotiloilla tapahtuva yhteistyö on vielä alkutekijöissä moniammatillisuuden suhteen, mutta pohja ja perusteet ovat hyvät ja suotuisat.

Tutkimuksessa saamani tulokset suunnittelun tärkeydestä ja siitä, että mukana pitää olla myös ”arjen ammattilaisia” ovat yhtenevät Petri Koukkarin tulosten kanssa. Britt Dahlströmin tuloksien mukaan nuoret tulevat mielellään kirjastoon rauhoittumaan ja samaan suuntaan viittasi mielestäni tuloksista ilmennyt nuorten toive hiljaisesta tilasta ja se, että erityisesti koululaiset viettävät nykyään enemmän aikaa kirjastossa. Dahlströmin tuloksissa yhteensijoittamisen koettiin myös tuovan enemmän mahdollisuuksia tilan käytön suhteen ja ns. uusien yhteistyökuvioiden tuovan turvaa esimerkiksi illalla työskennellessä, samat vastaukset näkyivät myös minun opinnäytetyössäni.

Se ajatus, ettei yhteensijoittaminen saa olla omista ja kävijöille suunnatuista toiminnoista pois, vaikuttaa mielestäni siltä, että vastaajille on tärkeää tietää oma paikkansa myös muutoksen keskellä ja näin tilannetta tarkasteltiin jo alusta asti monelta kannalta.

Kaikki haastateltavat pitivät yhteensijoittamista kaiken kaikkiaan hyvänä asiana, joten viimeistään nyt on mielestäni kaikkien ihmisten herättävä siihen, että pysyäkseen nopeasti muuttuvassa maailmassa mukana on kirjaston ja nuorisotilan yhteensijoittaminen koko yhteisölle hyväksi. En tarkoita, että kaikkien kirjastojen ja nuorisotilojen pitäisi yhdistyä tai ryhtyä yhteistyöhön, mutta nyky-yhteiskunta on jatkuvan muutoksen edessä ja yhteensijoittaminen tarjoaa siihen yhden mahdollisuuden onnistua ja pystyä muutoksessa mukana. Nuorisotilojen sekä kirjastojen imago parani uudenlaisen näkyvyyden ja yhteistyön kautta ja nyt ihmiset voivat nähdä molempien toimintaa ja ymmärtää molempia paremmin.

Tutkimuksen reliabiliteettia (tulosten toistettavuus) ja validiteettia (pätevyys mitata juuri sitä, mitä on tarkoitus) on tarkasteltava kriittisesti. Jos tutkimuksen toistaa toisella paikkakunnalla tai toisena aikana ei välttämättä saa samoja tuloksia kuin minä sain, vaikka olenkin noudattanut mielestäni hyvää tieteellistä käytäntöä. Opinnäytetyössäni tutkin tiettyjen henkilöiden näkemyksiä ja kokemuksia ilmiöstä yhteensijoittaminen ja näin ollen toisaalla tehty tutkimus ei mielestäni voi päättyä samoihin tuloksiin.

Tutkimuksen validiteettiin vaikuttivat erityisesti haastatteluissa esitetyt kysymykset ja niiden muotoilu. Haastatteluvaiheessa oma tapani puhua on saattanut vaikuttaa haastateltaviin ja vaikka kaikkien haastateltavien äidinkieli on suomi, on saattanut silti tapahtua väärinymmärryksiä tai vastaavia haastattelun aikana. En myöskään selittänyt tai määritellyt esimerkiksi mitä tarkoitan kysymyksissäni esiintyvällä moniammatillisella yhteistyöllä / moniammatillisuudella vaan haastateltavat vastasivat aikaisemman tietonsa ja ymmärryksensä pohjalta. Vastoinikäymisten yhteydessä haastattelutilanteissa puhuin joillekin haastateltaville ”varsinaisista vastoinikäymisistä” kun taas toisille vain ”vastoinikäymisistä”, mielestäni nämä yllä mainitut seikat ovat saattaneet hieman heikentää tutkimuksen luotettavuutta ja toistettavuutta. Haastattelukysymyksiä tehdessäni ja esittäessäni olisin myös voinut enemmän panostaa siihen, että kysyn samaa asiaa hieman eri tavoin, koska nyt kävi niin, etten saanut kaikilta vastaajilta varsinaisesti vastausta jokaiseen esittämääni kysymykseen.

Haastattelukysymykset olivat pääasiassa mielestäni ihan hyviä, paitsi joukossa oli muutama ns. kyllä/ei- kysymys sekä kysymys, joka ei kysynyt haastateltavan omia kokemuksia, täten nämä eivät sovellu parhaalla mahdollisella tavalla laadulliseen eli kvalitatiiviseen tutkimukseen eivätkä fenomenologiseen tutkimusotteeseen ihmisen kokemuksesta.

Jos juuri nyt joku kaavailee kahden eri organisaation, esimerkiksi kirjaston ja nuorisotilan, yhteensijoittamista on mielestäni tärkeää ottaa seuraavat seikat huomioon: riittävät äänieristeet tai muuten äänen kulku tilaratkaisuissa, yhteisten sääntöjen valmistelu jo hyvissä ajoin sekä tutustuminen jo yhteensijoitettuihin kohteisiin ja näiden henkilökunnan kanssa keskustelu. Opinnäytetyössäni toivon tuoneeni esille myös muita tärkeitä seikkoja yhteensijoittamisesta.

Yksi asia, jota en itse olisi koskaan tullut ajatelleeksi, on ns. tilastointi ongelma, joka tuloksistani ilmeni. Esimerkiksi lapset, jotka ovat molempien osapuolien asiakkaita ja heistä yksi saattaa lainata kirjaston puolelta pelin, jota sitten vaikka viisi eri käyttäjää pelaa nuorisotilan puolella, tuottavat ongelmia tilastoinnissa. Tilastoihin merkitään todennäköisesti nuorisotilalle viisi kävijää, kirjastolle yksi laina ja mahdollisesti kävijät,

mutta tilasto ei kuitenkaan näytä koko totuutta ja näin ollen ei aja tarkoitustaan. Tähän olisi mielestäni hyvä kehittää jokin malli, koska jos yhteensijoittamisista tulee trendi, on sama ongelma edessä muuallakin.

Suoritin haastattelut, kun yhteensijoittamisista oli kulunut 0,5-1,5 vuotta, mielenkiintoista olisi tutkia asiaa uudelleen vaikka viiden vuoden kuluttua ja katsoa ovatko käsitykset muuttuneet. Onko nyt ilmennyt positiivisuus vielä uutuuden viehätystä ja soveltuvatko nämä kaksi eri organisaatiota todella saman katon alle myös pidemmän aikavälin vertailussa? Onko yhteistyössä tapahtunut kehitystä vai onko siitä luovuttu kokonaan? Jos en itse ryhdy tutkimaan asiaa, toivon jonkun muun niin tekevän. Toisaalta olen kuullut, että yhteensijoittamisia on jo suunnitteilla muissakin kaupungeissa, eivätkä he tällöin todennäköisesti odota viittä vuotta, vaan perustavat käsityksensä mahdollisesti jo tämän opinnäytetyön tuottamiin positiivisen kuvan antaviin tuloksiin. Mielestäni vastaajat kokivat yhteistyön olevan avain kohti parempaa huomista.

Lähteet

- Alexandersson, M. (1994). *Den fenomenografiska forskningsansatsens fokus*. Teoksessa Starrin, B. & Svensson, P-G. *Kvalitativ metod och vetenskapsteori*. Lund: Studentlitteratur.
- Almgren, P. & Jokitalo, P. (2010). *Kirjasto 2011: vaikutteita maailmalta*. Vantaa: Hansaprint
- Dahlström, B. (2000). *Stå mellan hyllorna och kramas - Bibliotekariers attityder till ungdomars biblioteksanvändning och läsning*. Magisteruppsats i biblioteks- och informationsvetenskap vid bibliotekshögskolan/biblioteks- och informationsvetenskap Saatavissa: <http://bada.hb.se/bitstream/2320/1629/1/00-08.pdf>.
- Heinisuo, R., Koskela, S., Saine, R. (2004). *Kirjastopalvelut kaikilla mausteilla: Palvelutuotannon tila, tarpeet ja tulevaisuuden linjauksia*. Opetusministeriön julkaisuja 2004:5. Yliopistopaino.
- Hirsjärvi, S., Remes, P., ja Sajavaara, P. (2004). *Tutki ja kirjoita*. Jyväskylä: Gummeruksen Kirjapaino Oy.
- Isoherranen, K. (2004). *Moniammatillinen yhteistyö*. Porvoo-Helsinki: WSOY.
- Isoherranen, K. (2008). *Enemmän yhdessä – moniammatillinen yhteistyö*. Helsinki: WSOY.
- Kemppinen, P. (1999). *NUORISO 2000 Nuorisotyön käsikirja*. Vantaa: Kustannusvalmennus P. & K. Oy.
- Kirjastolaki 2§ 4.12.1998/904 Saatavissa: <http://www.finlex.fi> (viitattu 5.8.2011).
- Koukkari, P. (2010) *Matkalla Ritaharjun monitoimitaloon, yhdessä parempi?* Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelman opinnäytetyö. Saatavissa: <https://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/21198/opinnaytetyo.pdf?sequence=1>
- Kuula, A. (2006). *Tutkimusetiikka: aineistojen hankinta, käyttö ja säilytys*. Jyväskylä: Gummeruksen Kirjapaino Oy
- Kvale, S. (1997). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. Lund: Studentlitteratur.

Kylmäkoski, M. (2007). *Eteinen, vessa, keittokomero ja huone – niistä on nuorisotila tehty*. Teoksessa Hoikkala, T. & Sell, A (toim.). Nuorisotyötä on tehtävä. Menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto.

Lehtomaa, M. (2009). *Fenomenologinen kokemuksen tutkimus: haastattelu, analyysi ja ymmärtäminen*. Teoksessa Perttula, J. & Latomaa, T. (toim.). Kokemuksen tutkimus: merkitys – tulkinta – ymmärtäminen. Tampere: Juvenes Print

Lehväslaiho, V. (1987). *Kirjastojen kehitys*. Teoksessa Blinnikka, V., Holmberg, I., Lehväslaiho, V. (toim.). Kirjastotyön perusteet. Helsinki: Kirjastopalvelu Oy

Metsämuuronen, J. (toim.) (2006). *Laadullisen tutkimuksen käsikirja*. Jyväskylä: Gummeruksen Kirjapaino Oy.

Nuorisolaki 1§ ja 7§ 27.1.2006/72 Saatavissa: <http://www.finlex.fi> (viitattu 5.8.2011).

OK-opintokeskus 2011. *Haastattelu*. Saatavissa: <http://ok-opintokeskus.fi/haastattelu> (viitattu 11.8.2011).

Paananen, Kerstin. Nuorisoasiainkeskuksen osastopäällikkö. Henkilökohtainen tiedonanto 16.8.2011.

Saaranen-Kauppinen, A. & Puusniekka, A. 2006. *Strukturoitu ja puolistrukturoitu haastattelu*. KvaliMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto. Saatavissa: http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L6_3_3.html (viitattu 12.8.2011)

Turun kaupunki 2011a. *Nuorisotilat Turussa*. Saatavissa: <http://www.turku.fi/Public/default.aspx?nodeid=9301&culture=fi-FI&contentlan=1> (viitattu 10.8.2011).

Turun kaupunki 2011b. *Nuorisotilojen toiminta*. Saatavissa: <http://www.turku.fi/Public/default.aspx?nodeid=9299&culture=fi-FI&contentlan=1> (viitattu 11.8.2011).

Turun kaupunki 2011c. *Asiakkaana kirjastossa*. Saatavissa: <http://www.turku.fi/Public/default.aspx?nodeid=5096&culture=fi-FI&contentlan=1> (viitattu 8.9.2011).

Turun kaupunki 2011d. *Vaski-yhteistyötä asiakkaan eduksi*. Saatavissa: <http://www.turku.fi/Public/default.aspx?contentid=114274> (viitattu 8.9.2011).

Turun kaupungin keskushallinto 2011. *Tilastotietoja Turusta*. Saatavissa: <http://www.turku.fi/public/download.aspx?ID=130137&GUID={98341DE5-3EA1-46A8-A78E-CF0B6F938C73}> (viitattu 15.8.2011).

Vehviläinen, J. (2002). *Moniammatillinen nuorisotyö - yksinäisten sankareiden ajasta tiimityöhön*. Sarja C. Oppimateriaalit 2. Kauniainen: Humanistinen ammattikorkeakoulu.

Virtanen, J. (2006). *Fenomenologia laadullisen tutkimuksen lähtökohtana*. Teoksessa: Metsämuuronen, J. (toim.). *Laadullisen tutkimuksen käsikirja*. Jyväskylä: Gummeruksen Kirjapaino Oy.

Øvretveit, J. (1995). *Moniammatillisen yhteistyö opas*. Helsinki: Hakapaino.

Liitteet

Liite 1

Haastattelukysymyksiä/ajatuksia:

Perustiedot

Nimi

Ikä

Nimike

Koulutus

Työtausta

-Minkälaisia odotuksia ennen yhteensijoittamista?

-Ovatko odotukset muuttuneet/toteutuneet? Miten?

-Onko mielestäsi asiakaskunnassa tapahtunut muutosta?

Esim. ikä, määrä, kirjastossa vietetty aika

-Mitä mieltä olet tilojen toimivuudesta?

-Muuttuiko oma työsi mielestäsi yhteensijoittamisen myötä?

-Onko yhteistyötä kirjaston/nuorisotilan kanssa? Millaista?

-Sovelтуuko moniammatillinen yhteistyö mielestäsi kaikille?

Onko joitain erityisominaisuuksia/-piirteitä?

-Oletko ns. moniammatillisen yhteistyön kautta oppinut jotain, josta koet olevan hyötyä myös muille kirjastoille/nuorisotiloille? Mitä?

-Onko kirjaston/nuorisotilan toiminta mielestäsi muuttunut yhteensijoittamisen myötä?

-Onko teillä yhteisiä sääntöjä kirjaston/nuorisotilan, miten ne ovat syntyneet? Toimiiko?

-Onko ollut vastoinkäymisiä, millaisia?

Miten ongelmat on ratkaistu?

-Onko jotain mitä olisi mielisetäsi voitu tehdä toisin, mitä?

-Onko mielestäsi tarvetta kehittää yhteistyötä? Miksi? Miten?

-Minkälaisena näet tulevaisuuden?

-Suositteletko yhteensijoittamista muille alueille tai kaupunkeihin, miksi?